BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17, MASS. 02116

Boston Public Library

KELEIVIS
Prenumerata . Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year $7.00
pusei metų — 6 months .. $4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THETRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 35 "Keleivio" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ RUGSĖJO - SEPTEMBER 12 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 20 centų 68-TIEJI METAI

Teroristų kulkos sukrėtė Olimpiadą ir pasaulį

Arabų partizanai nužudė 11 Izraelio sportininkų. Spauda kaltina vokiečius dėl nesugebėjimo įkaitus išgelbėti. Izraelis pradėjo keršto veiksmus prieš Siriją ir kitas arabų valstybes. Įsikišo Jungtinės Tautos.

Praeitos savaitės drama Miuncheno Tarptautinėje Olimpiadoje, nors ir buvo daryta didžiausių pastangų ją taikiai likviduoti, pasibaigė labai tragiškai.

Devynis Izraelio sportininkus pagrobę arabų partizanai nenusileido: jie nesutiko paleisti įkaitų, kol Izraelis nepaleis 200 arabų politinių kalinių. Vokiečiai planavo staigiai pulti arabų užimtas "Olimpijos kaimely" patalpas ir žydus išvaduoti, bet nuo to sumanymo buvo atsisakyta, nes įsitikinta, kad arabai vistiek gali suspėti įkaitus sušaudyti.

Be to, arabų teroristai buvo pasiryžę reikale ir žūti, bet savo uždavinį atlikti. Derybose dėl įkaitų paleidimo jų vadas pareiškė: "Aš esu karys. Mes esame kare su Izraeliu. Jūs turite žinoti, kad aš nebijau mirti."

Iš kitos pusės, Izraelis irgi nenusileido. Iš ten atskrido į Miuncheną net du žydų partizaninio karo specialistai, kurie vokiečiams patarinėjo, kaip arabų teroristus įveikti. Buvo nutarta jokiu būdu neleisti partizanams įkaitų išsigabenti iš krašto, nes manyta, kad jie būsią Sirijoje, Egipte ar kur kitur nužudyti.

Pagaliau sutarta arabų partizanus apgauti. Vokiečiai pažadėjo leisti jiems iš Vokietijos su įkaitais išskristi. Duoti trys helikopteriai įkaitams ir pagrobėjams nugabenti į aerodromą, kur jų jau lauksiąs lėktuvas. Tikėtasi, gal pavyks partizanus nušauti išeinančius iš namo, bet šie ėjo visiškai susiglaudę su surištais įkaitais, ir į juos šaudyti nebuvo galima, vengiant nušauti ir įkaitus.

Pagaliau teroristai ir įkaitai atskrido į Fuerstenfeldbruck karišką aerodromą. Visa tai vyko naktį, apie 10 val. Už 300 metrų nuo nusileidusių helikopterių laukė progos vokiečių šauliai. Ir kai partizanų vadas su kitu grupės nariu nuėjo apžiūrėti lėktuvo ir grįžo, policija paleido šūvius. Deja, šauliai į vadą nepataikė, o jo draugą tik sužeidė. Prasidėjo iš abiejų pusių susišaudymas. Vienas teroristų metė granatą į helikopterį, kur buvo surišti įkaitai.

Po smarkaus susišaudymo tamsoje užgulė tyla. Policija per garsintuvą ragino teroristus pasiduoti, bet niekas nieko neatsakė. Pradžioje manyta, kad įkaitai išgelbėti, o teroristai žuvo. Bet po valandos paaiškėjo, kad visi įkaitai žuvę, keturi partizanai nušauti, trys sužeisti,o vienas pabėgo. Be to, žuvo vienas vokiečių policininkas ir sužeistas helikopterio pilotas.

Įkaitai rasti žuvę ne nuo sprogusios granatos, bet visi sušaudyti.

Taigi iš viso, su per teroristų įsiveržimą nušautais, žuvo 11 žydų sportininkų.

Šis kruvinas įvykis sukrėtė visą pasaulį. Per šias aukas Izraelis ausipelnė daug užuojautos, nes teroristus pasmerkė net komunistiniai ir kaikurie arabų kraštai. Deja, žydų pradėti keršto veiksmai prieš Sirija ir Lebanoną vėl sukėlė tarptautinę įtampą, ir byla atsidūrė Jungtinių Tautų Saugumo taryboje, kur prieš Izraelį nukreiptą sprendimą sulaikė tik JAV veto.

Dėl įkaitų žuvimo kaltinami ir vokiečiai, kurie, net iš anksto turėdami žinių apie rengiamą žydų sportininkų pagrobimą, nesugebėjo jų apsaugoti. Vokiečių policija nesugebėjusi įkaitų ir išvaduoti. Mat, buvo manyta, kad esama tik keturių ar penkių teroristų, o jų buvo aštuoni. Buvo parinkti tiktai penki taiklūs šauliai, kurie irgi nepataikę šaudydami. Išdegusios ir prožektorių baterijos, aerodrome medžiojant teroristus, o atsargos baterijų nebuvę. Šauliai užmiršę užsidėti ir neperšaunamas liemenes, tad negalėję prie partizanų be pavojaus arčiau prieiti. Sakoma, visoje toje blogybėje įvyko tai, kas tik galėjo būti blogiausia.

Visų šios nelaimės aplinkybių aiškintis į Miuncheną atvyko pats Izraelio krašto apsaugos ministras Moišė Dajanas. Bet Izraelis kol kas vokiečių viešai dar nekaltina, nes teroristų medžiokėje dalyvavo ir Izraelio atstovai, be to, Izraelis reikalavo žydų įkaitų neleisti partizanams iš Vokietijos išsivežti.

Po šio įvykio sklinda žinios, kad arabų teroristų Europoje esama dar daugiau ir kad jie pasiruošę ir kitiem panašiem žygiam prieš Izraelio atstovus ar aplamai prieš žydus.

Kissingeris nuvyko į Maskvą

Prezidento Nixono patarėjas saugumo reikalais dr. Henry Kissinger išvyko į Maskvą vesti svarbių pasitarimų. Pakely jis dar sustojo V. Vokietijoje, kur kalbėjosi su kancleriu Brandtu ir kitais politikais apie būsimą Europos saugumo konferenciją ir aplamai Europos ryšius su Amerika.

Kadangi šiuo metu Maskvoje viešėjo ir Šiaurės Vietnamo taikos derybų delegacijos galva Le Duc Tho, tai spėliojama, kad būsiąs paliestas ir Vietnamo karo baigimo klausimas. Bet kokio nors sovietų patarnavimo taikos reikalui sunku tikėtis, nes Maskvoje dar prieš Kissingerio atvykimą buvo pareikšta Šiaurės Vietnamo atstovui, kad Sovietų Sąjunga tvirtai rems Šiaurės Vietnamo pusę.

Manoma, kad Kissingeris derėsis tik Europos saugumo konferencijos, prekybos ir panašiais reikalais, o Vietnamo problemas vėl teksią spręsti slaptuose pasitarimuose Paryžiuje.

Apvogė Montrealio muziejų

Iš Montrealio dailės muziejaus pavogta 18 paveikslų ir 39 kitokie meno kūriniai. Pavogtų daiktų vertė apie 2 mil. dolerių.

Vagys įlindo pro stiklinį stogą, kuris buvo taisomas, todėl neveikė pavojų įspėjantieji įrengimai.

Vagys dar n esurasti. Pavogtieji kūriniai buvo apdrausti.

Meany smarkiai puolė McGoverną

AFL-CIO darbo unijų centro prezidentas Meany puolė sen. McGoverną ypač už jo pareiškimą televizijos programoje, kad "komunizmas yra OK tiems, kurie jį pasirinko".

Meany klausia: "Ar senatorius nežino, kad iki šiol dar nebuvo tokios šalies, kuri pati laisvai būtų komunizmą pasirinkusi? Jis paprastai vis atnešamas jėga iš kitur."

Sadatas pakeitė užsienio ministrą

Egipto prezidentas Sadatas pašalino sovietams palankų užsienio reikalų ministrą dr. Ghalebą ir jo vieton paskyrė dr. Muhamad Hasan el-Zayyatą, labiau palankų Vakarams.

Manoma, kad Egiptas, išvaręs sovietų įgulas ir patarėjus, iš lėto ruošia dirvą atnaujinti santykiams su JAV.

Izraelio premjerė Golda Meir, kuri paprašė Vokietijos vyriausybę jėga sutramdyti arabų partizanus, pagrobusius Miunchene žydų sportininkus.

Izraelio krašto apsaugos ministras Moiše Dajan. Jis organizuoja karo veiksmus, kuriais siekiama atkeršyti Sirijai, Libanui ir kt. arabų kraštams už partizanų globojimą ir jų ginklavimą.

Prezidento Nixono patarėjas Henry Kissingeris, lankęsis V. Vokietijoje, dalyvauja pasitarimuose su Sovietų S-gos vadais politiniais ir ekonominiais klausimais.

V. Vokietijos kancleris Willy Brandt, pats vadovavęs derybom su arabų partizanais, norėdamas išgelbėti pagrobtus žydų sportininkus, dalyvavusius Olimpiadoje Miunchene.

Sovietai leidžia suprasti, kad sutiktų sudaryti su JAV sutartį, kuria iš savo pusės įsipareigotų sumažinti savo karinę veiklą Kuboje, jeigu JAV pasitrauktų iš Guantanamo laivyno bazės.

Maratoną laimėjo, krepšinį pralaimėjo

Ką tik pasibaigusioje Olimpiadoje Muenchene 24 metų amžiaus amerikietis Frank Shorter laimėjo Maratono (26 mylių 385 jardų) bėgima. Nuo 1908 metų Olimpiados Maratono bėgime tokio laimėjimo nebuvo pasiekęs nė vienas JAV bėgikas.

Bet JAV krepšinio komanda pirmą kartą pralaimėjo olimpinėse žaidynėse. Amerikiečiai nuo 1936 metų, kada Olimniadoje buvo pradėta žaisti krepšinį, visada laimėdavo aukso medalį. Šį kartą jie pralaimėjo sovietų komandai (51:50 sovietų naudai).

Sovietų krepšininkam laimėti daug padėjo komandos kapitonas Modestas Paulauskas, 6 pėdų 5 colių lietuvis, Kūno kultūros instituto dėstytojas, prieš 2 metus gavęs aukščiausią "Nusipelniusio sporto meistro" titulą (tokių visoj Sov. S-goj yra tik apie 600).

Muenchene pabėgo 13 čekoslovakų

Iš į Olimpiada atvykusios čekoslovakų ekskursijos pabėgo 13 asmenų, nutarę pasilikti laisvajame pasaulyje. Iš vieno autobuso pabėgo 10, o iš antro 3 ekskursantai.

Izraelis bombardavo Siriją

Izraelio lėktuvai bombordavo arabų partizanų stovyklas Sirijoje ir Lebanone. Tai buvo keršto veiksmai už Izraelio sportininkų nužudymą Olimpiadoje. Oro mūšy virš Golano aukštumų numušti 3 Sirijos ir 2 Izraelio lėktuvai.

Sirija ir Lebanonas dėl tų puolimų kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo tarybą, bet JAV Izraelį smerkiantį nutarimą užvetavo.

Angela Davis giria Sovietų S-gą

Komunistė Angela Davis, čia kaltinta žmogžudyste, bet po ilgo tąsymosi išteisinta, dabar važinėjasi po Sovietų Sąjungą, smerkdama JAV-bes ir garbindama sovietų politiką. Ji paskirta Maskvos universiteto garbės profesore.

Užsienio korespondentam neleista su Angela Davis važinėtis ir jos kelionę bei kalbas aprašinėti. Vienas rusas, išgirdęs jos kalbą, pareiškė: "Arba ji beprotė, arba nesąžininga. Savo pareiškimais ji tiktai daro žalą savo žmonėms".

Vlikas ruošiasi Europos saugumo konferencijai

Vliko posėdyje dar pranešta apie Brazinskų bylos eigą ir pastangas susisiekti su Graikijon pabėgusiais iš sovietų laivo lietuviais.

Vliko tarybos posėdis įvyko rugpiūčio 30 d. New Yorke. Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas painformavo tarybą apie Vliko valdybos veiklą pastaraisiais dviem mėnesiais. Pirmoje eilėje jis nušvietė Prano ir Algirdo **Brazinskų bylos eigą** Ankaros apygardos teisme.

Byla iš esmės buvo pradėta svarstyti rugpiūčio 23 d. Pagal turkų advokato C. Yardimci informaciją, byla būsianti svarstoma su pertraukomis ir galinti užtrukti apie šešis mėnesius. Teismas pirmoje sesijoje (rugp. 23) atmetė rusų reikalavimą jiems Brazinskus išduoti. Rusai įrodinėjo, kad lėktuvo stiuardesė buvusi nušauta Rusijos teritorijoje.

Patyrus apie Graikijoje laisvėn pasitraukusią sovietų žvejybos laivo "Išan" įgulą, Vlikas dėjo žygių susisiekti su rugpiūčio 14 d. iš minėto laivo, stovėjusio Graikijos uoste, pabėgusiais keliais lietuviais. Pasiųsta Romon min. St. Lozoraičiui telegrama, kuria buvo prašoma rasti tinkamą asmenį nuvykti į Graikiją. S. Lozoraitis pranešė, kad Graikijon nuvykti sutikęs Petras Klimas, tuo metu (rugp. 24) atvykęs iš Paryžiaus, buvęs Romoje.

Dr. J. K. Valiūnas savo pranešime informavo apie **pasiruošimus numatytai Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai.**

Vliko pirmininkas drauge su Lietuvos atstovu Washingtone J. Kajecku liepos 11 d. šiuo klausimu kalbėjosi su Valstybės departamento pareigūnu D. Martin. Be to, rugsėjo 9d. tos konferencijos klausimai bei ruoša svarstyti New Yorke su kitų veiksnių atstovais.

J. Pažemėnas painformavo tarybą apie Chicagoje įvykusį Antrąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

Pranešėjo nuomone, kongresas, kalbant apie politiniai visuomeninę jo dalį, buvęs gana sėkmingas. Lietuvos reikalų supratimas buvęs ryškus ir buvę pakankamai pozityviai pažvelgta į mūsų veiksnių veiklą.

Po informacinių pranešimų buvo patvirtinta 1971 m. Vliko apyskaita. Ją tarybai referavo kontrolės komisijos narys Rima Čerkeliūnienė. Be to, apsvarstytas ir 1972 m. pirmojo pusmečio sąmatos vykdymas.

Vliko posėdžiui pirmininkavo dr. Bronius Nemickas, Tautinio sąjūdžio atstovas, sekretorium buvo Juozas Giedraitis, Ūkininkų sąjungos atstovas.

(E)

Sovietai stiprinasi Kinijos pasieny

Iš gerai informuotų šaltinių Washingtone gauta žinių, kad sovietai perkėlė dar tris mechanizuotas divizijas prie Kinijos sienos.

Dabar jie ten turi 49 divizijas, o 1968 metais teturėjo prie Kinijos sienos tik 15 divizijų.

Sovietai toje srityje planuoja pradėti ir didelio masto karinius manevrus.

Spėliojama, kad tokiu kariuomenės koncentravimu sovietai norį atbaidyti Kiniją nuo atominio ginklavimosi stiprinimo, grasindami sunaikinti kinų atomines įmones. Esą, gali būti, kad jie laukia Mao Tsetungo mirties, kad po to kilusiame sąmyšį karine grėsme galėtų kinams padiktuoti sau palankią politiką.

Kinija taip pat ruošiasi kada nors galimam puolimui, ir miestuose kasamos slėptuvės.

Kinija užsakė 10 Boeing 707 lėktuvų

Kinija pasirašė su Boeing lėktuvų bendrove sutartį, pagal kurią minėta bendrovė pristatys Kinijai 10 moderniųjų Boeing 707 lėktuvų. Vienas lėktuvas su įvairiais priedais atsieina $15 milionų.

Nauja Suomijos vyriausybė

Suomijos prezidentas patvirtino naują vyriausybę, sudarytą iš 4 partijų atstovų. Joje yra 7 socialdemokratai, 5 centro ir 1 liberalų partijos atstovas. Jai valų ir 2 švedų partijos atstovai. Naujai vyriausybei va-Kalevi Sorsa, 42 m. amž.

Buves transporto unijų vadas Hoffa rengėsi vykti į Š. Vietnamą "vaduoti" belaisvių, bet susilaikė.

Lituanistinis švietimas nėra vien tėvų reikalas!

Lituanistinis jaunosios kartos švietimas ir auklėjimas, rodos, dar nėra toks dalykas, kurio reikalingumą kas nors išdrįstų viešai neigti. Priešingai, kone visi choru kalbame ir rašome, jog tai vienas pačių svarbiausiųjų mūsų tautinių reikalų ir patsai veiksmingiausias užsienio lietuvybės išlaikymo, ugdymo ar pratęsimo būdas. Taigi atrodytų, kad į šį tašką turėtų būti sukoncentruotas ir pagrindinis mūsų visuomenės dėmesys, nes, kaip jau šimtus kartų yra kartota, be lietuviškos jaunosios kartos ateity čia nebus nei lietuviškos spaudos, nei organizacijų, nei parapijų, nei klubų ir net lietuviško politinio erzelio.

Bet, deja, šis visų žodžiu taip ryškinamas lietuvybės gyvybinis reikalas net ir po daugelio metų įsibėgėjimo ir sąmoninimosi vis dėlto mūsų bendruomenės daliai, turbūt, dar neatrodo, kad būtų tikrai toks svarbus ir liečiantis visų sąžinę. Daugeliui vis dar vaidenasi, kad tai tesąs tik paskirų tėvų ar kažkur esančios švietimo vadovybės uždavinys, dėl kurio kiti neturime kvaršintis galvos.

Žinoma, negalima tvirtinti, kad šiuo ateities lietuvybės pastatu visiškai niekas nesisieloja.

Antai, LB švietimo vadyba rengia lituanistinio mokymo programas, leidžia vadovėlius, mokymo priemones, mokytojams laikraštį "Švietimo Gaires", gamindina jaunimui skaitinius, siuntinėja mokykloms ir LB apylinkėms direktyvas ir paraginimus.

Bet toji Švietimo vadyba vistiek čia nėra jokia švietimo ministerija, kuri savo įsakmu galėtų įvesti privalomą lituanistinį mokymą, atsiųsti mokytojus, steigti ir išlaikyti lituanistines mokyklas. To ji negali ir nepajėgia. Dėl to ir kiekvieno mūsų šioje srityje tautinė atsakomybė nepasibaigia. Lituanistinis švietimas ir auklėjimas turi būti lygiai ir kitų organizacijų, klubų sambūrių ir net viengungio vyro ar netekėjusios mergelės bendras ir neblėstantis rūpestis, jeigu mes dar tikime tai, ką patriotiniais žodžiais tarškiai kalbame.

O visa tai tenka priminti ypač dabar, naujų mokslo metų pradžioje, kai vėl ima ryškėti toji vis auganti mūsų jaunajai lietuvybei grėsmė — mokinių mažėjimas.

Dėl to mokinių nykimo jau užsidarė neviena lituanistinė mokykla. Tegul tai bus didžioji tėvų kaltės dalis. Bet švietimo vadyba kasmet kreipiasi karščiausiais raštais į įvairias Lietuvių Bendruomenės apylinkes, ragindamo ne tik skelbti, bet ir vykdyti vaikų rinkimo vajų. O būtų tikrai įdomu išgirsti tų apylinkių valdybų ataskaitas, kiek jų pareigūnai šeimų aplankė, kiek pažadino jų lietuvišką sąžinę, kiek lituanistinėm mokyklom jos vaikų surankiojo. Tikriausia — tas skaičius būtų neįžiūrimas, nes kartais ir tie patys visuomenės "įpareigotieji" savo vaikų nepajėgia į lietuvišką mokyklą įstumti.

Bet, laikui bėgant, gali susidaryti dar nuostabesnė padėtis: bus mokinių, bet nebus lituanistinių dalykų mokytojų... Tas trūkumas jau ir dabar kaikur skaudžiai jaučiamas, net ir neieškant kvalifikuotų pedagogų, išėjusių pedagoginius mokslus. Šio trūkumo nepajėgia sumažinti nei mokytojų suvažiavimai, nei bet kokie įtikinėjimai, nes ir nuobodžiaujantieji pensininkai to darbo dirbti nenori. Esą, dabartiniai vaikai išdykę, neklusnūs, nepripažįsta autoriteto, nieko nebijo. —viskas ne taip, kaip buvo Lietuvoje, tai ir tiek to. Tegul, esą, patys tėvai eina savo vaikų mokyti.

Tad visai pagrįstai, tokias ir kitas lituanistinio švietimo kliūtis turėdamas mintyje, Bostono lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas nutarė viešai pabrėžti, **kad lituanistinė mokykla ir jos išlaikymas nėra vien tiktai tėvų reikalas. Tai turi būti visos kolonijos bendras rūpestis, kaip ir lietuvybės gaivinimas yra visų bendras siekimas.**

Bostoniškiai mano, kad ir mokyklos išlaikymo finansinė našta turėtų būti tėvams palengvinta, — kad mokyklos reikalui turėtų būti skirtas nors ir nedidelis nuošimtis visokių pasilinksminimo vakarienių, iškilmingų pietų ar naktipiečių pelno, jei tie renginiai patys neturi daug bendra su lietuviškos kultūros puoselėjimu.

Ir nėra abejonės, kad lituanistinės mokyklos yra visų bendra problema. Tik bendromis kolonijos pastangomis galime paruošti ar sumedžioti mokytojus, paremti mokyklas stambesne auka ar darbu, bendromis pastangomis sužvejoti vaikus iš tų šeimų, kurių lietuviškoji dvasia jau atvėsusi ar kurioms jau yra brangesnės kitos vertybės, negu lietuviškas žodis jų vaikų lūpose.

Aišku, gal sakysite, kad ši mūsų kalba tėra tik nusibodęs senas pagraudenimas. Bet argi norėtumėte, kad mes paskelbtume gana ilgą garbingų šeimų ir net visuomenei vadovaujančių asmenų sąrašą, kurių vaikai lituanistinės mokyklos nėra matę ar pradingo nė poros skyrių nebaigę? Tai būtų didelė naujiena ir dar didesnis nemalonumas.

Ką kiti rašo?

LAIKAS ĮVYKIUS SVARSTYTI ŠALČIAU

Įvairių laikraščių bendradarbis Povilas Žičkus Laisvosios Lietuvos rugpiūčio 30 d. laidoje str. "Kur vestų McGovern laimėjimas" tarp kitko rašo:

"Mes prisimenam 1926 metų rinkimus Lietuvoje. Nei viena partija nesurinko reikiamos daugumos, kad galėtų sudaryti valdžią. Liaudininkai, socialdemokratai ir visokie kiti sudarė koaliciją, o tada ir valdžią. Prezidentas dr. Kazys Grinius buvo idealus žmogus. Jis tikėjo ir pasitikėjo visais. To tikėjimo pasėkoje **kraštas atsirado ant bedugnės krašto. Tik patriotų lietuvių perversmas išgelbėjo nuo tos katastrofos"** (Mūsų pabr. Kel. red.).

Jei tai būtų parašęs koks nors "peckelis", nereikėtų kreipti dėmesio, bet taip rašo žurnalistas, kurio straipsnius beveik kasdien skaitai jei ne viename, tai kitame laikraštyje, rašo beveik 46 metams praėjus nuo perversmo, vadinasi, tada, kai jau, rodos, seniai jausmai turėjo atvėsti ir įvykį būtų galima svarstyti šaltai.

Gaila, kad kolega P. Žičkus dar vis istorinius įvykius sveria jausmais. Nors mes čia su juo nesismaginame ginčytis, bet vis dėlto norime priminti bent krikščionių demokratų partijos vado prel. Mykolo Krupavičiaus Argentinos lietuvių katalikų leidžiamame Laike 1952 m. kovo 18 d. tuo klausimu parašytus žodžius:

"Netikėjau ir netikiu, kad Lietuvai kalbamu laiku būtų grėsęs bolševikų rimtas pavojus. Skaičiau ir skaitau, kad gruodžio 17 d. perversmas Lietuvai padarė sunkiai pataisomų nuostolių ir žalols".

Manome, kad ir kol. P. Žičkus sutiks, kad prel. M. Krupavičius, žiūrėdamas iš istorinės perspektyvos, yra kompetentingas spręsti, ar 1926 m. tikrai Lietuva buvo "ant bedugnės krašto ir ar buvo reikalo laužyti konstituciją, vykdyti perversmą.

PAS LENKIJOS LIETUVIUS

Australietis Antanas Laukaitis, tęsdamas savo ilgos kelionės įspūdžius, Dirvoje rugpiūčio 30 d. rašo apie Lenkijos lietuvius. Jis gėrisi jų patriotizmu, visuomenine veikla, nors ten gyvenimo sąlygos nėra lengvos.. Šis keliauninkas tarp kitko rašo:

"Visai kitaip yra su Lenkijos lietuviais, kurių po karo iš Lietuvos ir Vilniaus krašto atvažiavo virš 10,000. Gaila, bet tai yra pati greičiausiai ištautėjusi lietuvių išeivijos dalis. Visoje Lenkijoje yra tik keli šimtai šių lietuvių, dar priklausančių bent kuriam lietuviškam veikimui, kai beveik 99% jau tę pavardes, vaikų visai nemokinant lietuvių kalbos ir yra pasidarę lenkais, pakeipan. Priežasčių ir paaiškinimų girdėjau visokių, tačiau jie neįtikino daugiau nei manęs, o tuo labiau jaunųjų Punsko lietuvių, kurie savo gražia ir jau seniai man girdėta puikia dzūkiška tarme puolė senųjų iš Lietuvos atvažiavusiųjų lietuvių abejingumą savam lietuviškam patriotizmui. Tie jauni Punsko vyrai ir tie nenuilstami šio krašto lietuviai darbuotojai ir kultūrininkai gali būti daug kam ir iš mūsų gražus pavyzdys ir yra verti visų mūsų didelės pagarbos".

ČIGONIŠKA GALVOSENA

Maskvinė ELTA paskelbė žinią, kad maža Jamaicos valstybėlė Karibų jūroje (apie 2 mil. gyventojų) "nutarė atšaukti draudimą įvežti į šalį literatūrą iš socialistinių (komunistinių, Kel. r.) valstybių. Šį absurdišką draudimą buvo įvedusi pirmesnė vyriausybė".

Vadinasi, draudimas įvežti literatūrą iš komunistinių kraštų yra "absurdiškas" veiksmas, bet draudimas įvežti į komunistinius kraštus nekomunistišką literatūrą tai jau esąs normalus, net būtinas dalykas...

Ar dar bereikia ieškoti čigoniškesnės galvosenos!

IŠĖJO NAUJAS LIETUVIS ŽURNALISTAS

Išėjo Lietuvių Žurnalistų s-gos leidžiami "Lietuvio Žurnalisto" antras numeris. Jis jau didesnis, nes 24 puslapių, o buvo 16, ir turinys įvairesnis ir įdomesnis.

Jame pats sąjungos pirmininkas J. Vaišnys, S.J., rašo "Ką gi man duos ta žurnalistų sąjunga", buvęs pirm. V. Alantas — apie tai, "Ar mes žurnalistai?"

Štai kitų straipsnių autoriai ir antraštės: V. Bagdonavičiaus, MIC, "Truputis žurnalizmo filosofijos", Br. Railos "Garbės negarbė", V. Jakubėno "Pora minčių apie muzikos kritiką", Alf. Nako "Buvęs LŽS pirmininkas Vytautas Alantas iš arti", J. Janušaičio "Ateities spaudos bendradarbiai ir Daužvardžio fondas", V. Kasniūno "Nuoširdžiai ir atvirai", A. Skirkos "Lietuviai žurnalistai po pietų kryžium — Australijoje".

Dar rašo A. Saudargienė, J. Būtėnas, A. Pužauskas, yra nemaža kronikos.

Tris su puse puslapių užima "Laikraštinė kalba". Tą skyrių tvarko Stasys Kalvaitis, prof. Petro Joniko patariamas. Šį kartą duodama daug žodyno ir formų vartosenos klaidų pavyzdžių.

"Lietuvį Žurnalistą" redaguoja Vytautas Kasniūnas, administruoja Jurgis Janušaitis (2534 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629).

Kitas numeris išeis kitų metų vasario mėnesį.

Kaimo Jurgio užrašai

PRAPULTIS

(Iš ciklo "Meilės kurjozai")

Daug didelių rūpesčių graužia žmonių širdis dėl šio pasaulio ateities. Nes toji ateitis "ir tamsi, ir juoda".

Kas beliks iš mūsų žydinčios ir visokia gyvybe knibždančios žemelės, jeigu ji susidauš su iš begalinės erdvės atklydusiu skraiduoliu?

Skelbdami pesimistines Kuo kvėpuosime, jeigu mūsų planetą supančioje atmosferoje nebeliks deguonies, kurį kasdien labiau ir labiau naikina nuodingi dirbtuvių, fabrikų, lėktuvų ir laivų dūmai?

Kur eisime ar važiuosime, jeigu kiekvienoje padoresnėje vietoje išaugs kupetos nuodingų bakterijų prisiveisusių atmatų?

Užpernai iš Europos į Ameriką Atlanto vandenyną perplaukęs papyruso plaustu norvegas Tohr Haijerdall tvirtina, kad Atlanto vandenynas yra užterštas visokiomis atmatomis, degalų alyvos liekanomis ir gabalais plaukiojančių anglių visai panašiai, kaip dvokianti kūdra.

O vienišas buriuotojas prancūzas, pernai burlaiviu perskrodęs Pacificą — Ramųjį Vandenyną, — dabar tvirtina, kad po 50 metų Pacifico ir Atlanto vandenynai kartu bus mirę, jokios gyvybės neturį ežerėliai, kaip jau yra virtę mirusiomis jūromis kadaise visokiausia augalija ir vandens gyvūnija klestėję romantiškieji JAV ir Kanados ežerai Erio ir Ontario..

Kaip jausis ir kur pasidės milionų milionai protingiausių esybių, dabar viską teršiančių ir ne jų kilmės gyvybių naikintojų, kai nebeliks, ką nuodyti, neršti ir naikinti? Bežudydami kitus, žmonės patys žudosi save.

Visokie vislumo ir gimdymų specialistai užsispyrę tvirtina, kad netrukus žemėje prisiveis tiek žmonių, kad jiems nebebus čia vietos ne tik kur nors pasivažinėti, bet ir trumpam pasivaikščioti. Stovės jie susikimšę, kaip silkės statinėje. Ir čia patys save užsimarinuos...

Tai gyvenimo realybe paremti žmonijos prapulties ženklai.

Ir štai, šitokioje apokaliptinėje klaikumoje, kaip grasus ir perspėjantis gelbėtis iš prapulties ženklas, iškilo prieš kelerius metus Amerikoje kitas, visai atvirkščias iki šiol buvusiems, faktas.

Ne oro, žemės ir giliųjų vandenų teršalai grėsia žemės gyvybei išnykimu; ne iš neįsivaizduojamų tolybių atklydę kosmoso objektai; ne perdaug sparčiai kyląs gyventojų vislumas ir dar kitos panašios priežastys,— bet, kaip anksčiau sakyta, išaiškėjęs visiškai naujas faktas:

Žmonijai prapultis ir išnykimas grėsia dėl nepakankamo jaunosios generacijos žinojimo, kaip mylėtis ir kaip mylėjimosi pasėkoje padauginti žmonijos giminę!

Nesityčiokite, prašau, iš Kaimo Jurgio teiginių: jie paremti gryniausiais šių dienų gyvenimo įrodymais.

Va, menkiausioji mašalikė (mašalų giminėje moteriškos lyties atstovės savo zyzimu prisivilioja vyriškąją lytį; žmogiškoje giminėje — vyriškiai pasiverčia mašaliniais zyzliais, norėdami prisiviloti ne jiems priklausančią patelę), prisišaukusi jai reikalingą kavalierių ir besimylėdama su juo, vėliau susilauks reikalingo prieauglio; margaspalvė viendienė peteliškė, asistuojama mašalinių palydovų, susiras kelią į giminės pratęsimą ir išlaikymą, — tik vienų vienintelėje žmonijos giminėje šis dėsnis negalios!... Ir tai dėl paprasčiausios priežasties: dėl nežinojimo, kuria ranka mylimąjį objjekta apkabinti ir kokioje padėtyje jį mylėti bei bučiuoti: stačiomis, klupsčiomis ar gulomis?..

Ir kas gali tarti, kas gali kalbėti ir ginčytis, kad taip nėra?

Susirūpino rabinai, kunigai, pastoriai ir visokie pamokslininkai; garsų triukšmą pakėlė pradinių mokyklų mokytojai, kolegijų dėstytojai, universitetų profesoriai, patalogai, psichologai ir tėvų komitetų nariai: ką ir kaip turime daryti, kad mūsų prieauglis žinotų praktiškai, kaip išlaikyti žmonijos giminę?

Amerikoje tuo reikalu būta ir tebesama nepaprastų įvairumų bei tos problemos aiškinimo metodų gausumo. Jie ne vieną kartą buvo aptarti dienraščiuose, savaitraščiuose, mėnesiniuose žurnaluose ir pavieniuose leidiniuose.

Geriausią ir praktiškiausią būdą atrado viena Texaso "šteito" mokykla: to reikalo (kaip praktiškai atlikti lytinius santykius) aiškintoja pasikvietė gatvinę prostitutę...

Praeitais metais Floridoje buvusiose abiturientų išleistuvėse buvo 13 absolvenčių mergaičių. Iš jų 12 buvo nėščios. Jas nėščiomis padarė vienas gretimos mokyklos mokinys, išklausęs praktišką veisimosi kursą...

Net ir subrendėlių šis nežinojimas neaplenkia: Bostono didmiestyje yra du kino teatrai, kuriuose demonstruojami vien praktiniai lytinio pobūdžio veiksmai.

Amžių amžius žmonija gyvavo ir pajėgė išlaikyti savąją dvikojų giminę. O dabar ėmė ir užmiršo, kaip tą giminę pratęsti, ir reikia vėl iš naujo aiškinti ir rodyti, kas kadaise rojuje buvo išmokta...

Kaimo Jurgio pirmtakai kaimiečiai tą reikalą išaiškindavo paprasta filosofija, kurioje glūdėjo tiesa, kad pati gamta suteikė žmogui ir kiekvienam gyviui instinktą — trauką prie priešingos lyties.

Antai, tėvas turėjo sūnų, kurį augino iki subrendimo amžiaus visiškoje vienumoje, kad nepažintų moteriškos giminės. Visai subrendusį jį tėvas nuvežė į miestą, kuriame jam parodė visas grožybes. Apžiūrinėjant to miesto prašmatnybes, pro juos praėjo graži strėnas kraipydama mergaitė.

— Tėte, kas čia? — susidomėjo sūnus.

— Et, sūnau, tai pakusa, — numojo ranka tėvas. — Ko, sūnau, norėtum, kad aš tau nupirkčiau? — bandė nukreipti jo dėmesį nuo merginos.

— Tėveli, nupirk man tą mažą pakusikę! — sušuko nušvitusiom akim niekad moters neregėjęs sūnus.

Kaimo Jurgis

SENIAUSIAS GYVAS DAIKTAS

Neabejotina, kad seniausias gyvas daiktas žemėje tegali būti tik medis, nes medžiai ilgiau gyvena už kitokią gyvybės rūšį.

Štai, rytų Nevados Weeler Peak auganti milžiniška pušis yra 4,900 metų senumo.

Kalifornijoj augančių didžiųjų sekvonijų amžius siekia tarp 3,400 ir 4,000 metų. O seniausios pušies amžių mokslininkai nustatė netgi 6,000 metų. Ji esą pradėjusi augti dar 5,150 metų prieš Kristaus gimimą.

Medžio amžių gana tiksliai galima apskaičiuoti iš jo kamieno rievių, nes kiekvieneriais metais prisideda viena rievė. Toms rievėms suskaičiuoti nebūtinai reikia medį nupiauti. Specialistai tai gali padaryti medį pergręžę atitinkamu grąžtu.

RETO ĮDOMUMO KNYGA

GANA TO JUNGO

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielinio atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina $5.00.

KAS SKAITO RAŠO, TAS DUONOS NEPRAŠO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA, TO NIEKAS NEPEIKIA.

WORCESTER, MASS.

Moliai išvyko į Europą

Petras Molis, Lietuvių skautų brolijos vyriausias skautininkas, su šeima rugsėjo 1 d. išskrido į Europą. Jis yra pasiryžęs apkeliauti Angliją, Prancūziją, Vokietiją, Italiją, Ispaniją ir Portugaliją. Kelionės metu žada aplankyti Lietuvos atstovybes ir Vokietijos bei Anglijos lietuvių skautų vienetus.

Iš Europos grįžta rugsėjo 27 d.

Vyr. sktn. P. Molis šiais metais jau yra dalyvavęs lietuvių jūros skautų, ukrainiečiu ir estų jubiliejinėse stovyklose.

NASHUA, N.H.

Lietuvių enciklopedija viešojoj bibliotekoj

Vytautas Širvydas pasiūlė šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonui kun. J. Bucevičiui paskelbti parapijos biuleteny sumanymą dovanoti viešajai bibliotekai Lietuvių enciklopediją anglų kalba — Encyclopedia Lituanica, — kaip žydai padovanojo $200 vertės Enc. Judaica 12 tomų.

Tuoj atsiliepė adv. Alfonsas Raudonis, pakraščių sargybos komanderis pensininkas Alfredas Prunskis ir teisėjas Leonardas Velička.

Jau du išėjusius Enc. Lituanica tomus bibliotekai paaukojo adv. A. Raudonis ir juos įteikė V. Širvydas.

Apie tą bibliotekai skirtą dovaną ilgesnį straipsnį parašė Nashua Telegraph laikraštis. Jame duota trumpa Lietuvių Enciklopedijos išleidimo istorija ir Enc. Lituanica turinys.

CHICAGO, ILL.

Tėvynės Mylėtojų dr-jos seimas

Tėvynės Mylėtojų draugijos seimas šaukiamas lapkričio 12 d. 2 val. popiet Sandaros patalpose, 840 W. 33th St., Chicago, Ill. 60608. telef. YArs 7-4789.

Martynas Kasparaitis

ATSIUNTĖ PAMINĖTI

Eduardas Cinzas, BROLIO MYKOLO GATVJ

(Lėkščių plovėjas, Raudonkepuraitė ir vilkas, Senis Armanas, Septynioliktoji šachta), 303 psl., kaina nepažymėta, išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas (Adresas: 6349 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629).

Garsusis dirigentas Toscanini būdamas 83 m. amžiaus vadovavo NBC simfoniniam orkestrui.

• • •

Einšteinas buvo 71 metų amžiaus, kai sukūrė garsiąją reliatyvumo teoriją, aukštyn kojom apvertusią fizikos mokslą.

Kaip susidaro uraganai?

Uraganai kasmet ir JAV padaro daug medžiaginių nuostolių. Dėl to žūna nemažai ir žmonių. Šiemet čia jau nusiautė 4 uraganai.

Tad kas yra uraganai ir kaip jie susidaro?

Tai tropiniai ciklonai, kurie Atlanto vandenyne vadinami uraganais, Ramiajame — taifūnais, o Indijos vandenyne — tiesiog ciklonais.

Tropinį uraganą sudaro galingas 100-200 kilometrų skersmens atmosferos sūkurys, kurio vėjo greitis gali siekti 30-60 metrų per sekundę ir daugiau. Uraganai gimsta netoli pusiaujo virš vandenynų, kurių vandens paviršius įšyla daugiau kaip iki 26-28 laipsnių (C).

Šiuo metu egzistuoja keletas uraganų susidarymą aiškinančių teorijų. Beveik visos jos uraganų kilmę sieja su dideliu oro masių nepastovumu bei šilto ir drėgno oro greitu pakilimu virš įšildyto vandens paviršiaus. Kylančiame aukštyn ore vandens garai greitai kondensuojasi ir tuo būdu išlaisvina labai daug šilumos, kuri ir yra pagrindinis uragano energijos šaltinis. Ties žemės paviršiumi staiga praretėjęs oras išvysto didelę siurbiamąją jėgą ir dar labiau sustiprina sūkuringumą. Tokio viesulo greitis gali pasiekti daugiau kaip 100 metrų per sekundę. Jis griauna beveik visus pastatus, rauna medžius, jūroje skandina laivus. 1944 metais įsisiautėjusio taifūno bangos Amerikos laivyno pažibai — kreiseriui "Pittsburgh" — lyg galingu peiliu nukirto plieninį laivo priekį. Trys minininkai su įgulomis nuėjo į dugną, 28 kiti karo laivai buvo labai sužaloti.

Uragane vykstanti ūmi vandens garų kondensacija sukelia gausias liūtis. Pavyzdžiui, 1963 m. rugsėjo mėn. "Floros" veikimo zonoje Kuboje, Orientės rajone, dėl gausių liūčių, trukusių keturias paras, upės išsiliejo iš krantų ir užtvindė 40 kilometrų pločio ir 80 kilimetrų ilgio teritoriją.

Pastaraisiais metais atliekami bandymai paveikti uraganus, užsėjant juos iš lėktuvų tam tikromis medžiagomis, trukdančiomis jiems vystytis. Tyrinėtojai tvirtina, kad tokiu būdu jiems kartais pavyksta uraganą tam tikru mastu nuraminti. Tačiau kol kas efektyviausia kovos priemonė su uraganais yra jų kelių numatymas. Čia daug padeda specialūs meteorologiniai palydovai.

Nuo 1956 m. tropinėms audroms, ciklonams (uraganams ir taifūnams), kurie atsiranda virš Atlanto ir Ramiojo vandenynų, nutarta suteikti moteriški vardai. Kada tik tropiniame ciklone vėjas pasiekia 12.5 metrų greitį per sekundę, jam suteikiamas vardas pagal iš anksto kiekvieniems metam sudarytą vardų sąrašą. Tais vardais naudojasi meteorologinės tarnybos ir orų biurai uragano veikimo metu ir vėliau.

PATARIMAI LĖKTUVŲ KELEIVIAMS

Oro piratams ne tik nemažėjant, bet dar lėktuvų užgrobimams dažnėjant, yra prezidento įsakyta visus lėktuvių keleivius tikrinti, kad kuris neįsinešėtų ginklo ar bombos. Deja, nors toks įsakymas išleistas, bet jis nevisada griežtai vykdomas, ir lėktuvų užgrobimai toli gražu neišnyko. Lėktuvų kompanijos, nenorėdamos uždelsti lėktuvo išskridimo, užuot patikrinę keleivio kišenius, dažnai tepažiūri tik į veidą ir įleidžia į vidų.

Bet keleiviams vis dėlto patariama laikytis šių nuostatų:

Nesijaudinti ir nesiginčyti su tarnautojais einant pro elektroninio tikrinimo aparatą.

Atvykti į aerodromą kiek galima anksčiau, kad neužsitęstų dėl pavėlavimo patikrinimas.

Su savim turimam lagaminėly laikyti kuo mažiausia daiktų. Geriau viską atiduoti į bagažą.

Lagaminėlio neužrakinti, kol dar nepraėjote pro tikrintojus.

Nelaikyti kišenėse jokių didesnių metalinių daiktų, kuriuos elektroniniai aparatai gali užregistruoti, o inspektorius palaikyti įtartinais. Jei tokių turima, tai geriau iš anksto parodyti.

Turėti kokį nors tapatybę įrodantį dokumentą.

Nei juokais nekalbėti apie lėktuvo pagrobimą ir panašiomis temomis, nes toks keleivis gali būti įtartas, turįs blogų tikslų, ir sulaikytas tardymui.

VIEŠBUTIS VAIKAMS

Netoli Paryžiaus įrengtas viešbutis, į kurį priima vaikus nuo 3 iki 16 metų amžiaus. Jis įrengtas 30 akrų sodyboje ir atsiėjo 2 mil. dolerių. Už kambarį su balkonu ir vonia ir valgį imama 15-16 dolerių.

Jaunieji viešbučio gyventojai ten turi baseiną maudytis, teniso aikštelę, gimnastikos salę, mažų ir paprastų arklių jodinėti ir kt. Yra gera biblioteka, salė su televizija ir net "naktinis klubas", kuriame galima šokti iki 10 val. vakaro.

Viešbutis turi didelį pasisekimą. Dažnai vaikai nenori važiuoti į stovyklas, kur yra griežta drausmė. Viešbuty jie gali daryti, ką nori. Tereikalaujama, kad laiku atvyktų valgyti ir 10 val. eitų gulti.

Tėvams viešbutis yra didelis patogumas. Jeigu jie nori kur išvažiuoti, dažnai neturi kur vaikų palikti. Dabar jie nuveža vaikus į šį viešbutį, ir ramu.

Tėvams draudžiama tame viešbuty į vaikų kambarius įeiti. Jei tėvai nori apsigyventi netoli, jiems yra specialūs namai.

Jau dabar nemažai tėvų užsako viešbuty vienas savo vaikams Kalėdų atostogų laikotarpiui.

Knygos jaunimui

AIŠVYDO PASAKOS, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina $3.00.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl. kaina $1.80

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apysaka, parašė Gintarė Ivaškienė, 133 psl., kaina $3.60.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaižganto straipsniai. 40 psl.. Kaina $1.00.

ŽAIŽARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė dideliems. Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina ..... $1.50.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina $1.80

TĖVIŠKĖLĖ AS REGIU, eilėraščiai, parašė Pranas Imsrys, 40 psl., kaina $1.-

Jonukas keliauja, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina $1.50.

IMKITE IR SKAITYKITE

ANTANO ŠKEMOS RAŠTŲ I tomas (Nuodėguliai ir kibirkštys, Šventoji Inga, Čelesta, Balta drobulė), irišta, 500 psl. Kaina $6.00.

LIETUVOS ISTORIJA VI-ji laida, parašė **dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė**, 414 psl., daug paveikslų, kelių žemėlapiai, tvirtai įrišta Kaina ..... $6.

PEILIO AŠMENYS, Jurgis Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina $4.00.

Smilgos, A. Giedriaus 15 apsakymų, 204 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais — $3.75.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina $2.50.

Lietuvių pasakos, parašė Herman Sudermann, išvertė V. Volertas, 132 psl., kaina $3.00.

Išdžiūvusi lanka, 18 noveliu, parašė Aloyzas Baronas, 224 psl., kaina $4.50.

Be namų, premijuota apysaka, parašė Andrius Norimas, 200 psl., kaina $3.50.

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausieji visų jo išleistų knygų kūriniai. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina $10.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti 72 didelio formato puslapiai puošniai išleista knyga, kaina $5.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina kietais viršeliais $4.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina $4.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina $2.50.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl. kaina $2.00.

ŠERKŠNO SIDABRAS, M Vaitkus, 86 psl., kaina $1.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai premijuota knyga, 80 psl kaina $2.00.

METŲ VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl. kaina $3.

BALADĖS, šitoj labai gražiai išleistoj, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina $6.00

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tiruonis, 176 psl., kaina $5.00.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo godos, Leonardo Andriekaus eilėraščiai, dail. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina $3.00.

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 127 psl., kaina $2.00.

VLADO POŽELOS ATSIMINIMAI

Neseniai iš spaudos išėjo Vlado Požėlos atsiminimai, pavadinti "Jaunystės atsiminimai". Apie juos Naujienose adv. Jonas Našliūnas šitaip rašo:

"Vl. Požela turėjo didelius rašytojo gabumus, jo atsiminimai — vieni iš geriausiai parašytų atsiminimų, todėl kiekvienam lietuviui rekomenduotina šią knygą perskaityti".

Dirvoj rašytojas Jurgis Gliauda "Jaunystės atsiminimus" taip vertina:

"Vlado Požėlos Jaunystės atsiminimai yra stambus įnašas į lietuvių memuarinę literatūrą".

Minties žurnale K. Abr. rašo:

"V. Požela rašo ypatingu būdu. Vietomis jis kaip beletristas plačiai naudojasi dialogu, ir tokie atsiminimų knygos puslapiai iš tikro virsta lyg į apysaką, kurioj pasakojami tikri įvykiai. Kitais atvejais sau žinomus dalykus jis pasakoja kitų žmonių lūpomis. Kaikur savo pasakojimą paremia dokumentine medžiaga. Bet, kaip jis prie pasakojamo dalyko beprieitų ir kaip beperduotų, reikia pasakyti, kad su mažomis išimtimis jis pasakoja vis reikšmingus ir įsidėmėtinus dalykus".

Tą knygą už $4 galite gauti ir Keleivio administracijoje.

"Europos Lietuvis" rašo:

"Gražūs atsiminimai. Ir parašyti jie ypač lengvai, tarpais atrodo, lyg būtų išėję iš po beletristo plunksnos".

IŠĖJO NAUJAS VARPO NUMERIS

Šis 163 puslapių numeris skirtas jaunimo reikalams svarstyti. Jame rašo J. Audėnas, St. Barzdukas, G. Breichmanienė, J. Daugėla, M. Drunga, dr. J. Kazickas, A. Kučys, dr. J. Pajaujis, J. Reizgytė, R. Sakadolskis, dr. J. K. Valiūnas, A. Zaparackas ir kt.

Kam rūpi mūsų ateitis, mūsų jaunimas, tas turėtų tą Varpo numerį įsigyti.

Varpo administracijos adresas: T. Briškaitis, 1214 N 16th Ave., Melrose Park, Ill. 60160.

Varpą galite gauti ir Keleivio administracijoje.

Plačiausią autostradą Europoje turės Belgija, kai iš jos sostinės į Antverpeną bus nutiestas 12 važiuojamųjų juostų kelias.

* * *

Garsusis vokiečių rašytojas Goethe baigė rašyti "Faustą", būdamas 81 metų amžiaus.

* * *

Kvailių pinigai priklauso protingiausiems.

Prancūzų patarlė

VYRAI IR MOTERYS, KURIE KALBATE LIETUVIŠKAI!

NAUJA PROGA DIRBTI NEKILNOJAMO TURTO TARPININKAVIMO SRITYJE

Mūsų organizacijoje sėkmingai dirba nevienas, mokantis kurią nors kitą kalbą. Jų metinės pajamos yra $15,000—$35,000.

Mūsų pardavimo operacijos yra tarptautinės, turime daugiau nei 120 ofisų įvairiuose kraštuose. Būtina žinot: pardavimo pagrindus ir laisvai kalbėti lietuviškai. Be to, jums reikės dažnai keliauti. Visa kita išmoksite, susipažinę su mūsų darbo metodais.

Mes esame viešo bendrovė, turime 64 metų patyrimą ir milionus investavę mūsų programai vykdyti. Mes galime pasiūlyti puikių progų rimtai galvojantiems vyrams ir moterims, kurie mėgsta dirbti ir sugeba bendrauti su žmonėmis.

Jų yra mūsų centrinėje būsinėje Newtone, Cape Code ir New Hampshire. Informaciją rašykite ar telefonuokite:

LEONARD CORVIN, Vice-President

A & R ASSOCIATES, Inc.

Newton Corner, Mass. 02158

Tel.: (617) 969-3200

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

IŠĖJO LABAI ĮVAIRUS IR ĮDOMUS NR. 2

Štai jo kaikurių straipsnių antraštės:

Lietuva pasaulinės politikos pinklėse (J. Valaitis), Ar išsilaikys Sovietų Sąjunga ligi 1984 metų? (A. Amalrik), Socialistų Internacionalas ir Rytų Europa (J. Vilčinskas), Demokratinio socializmo tikslai, Santykiai su lenkais (J. V.), Siekiant pagalbos Vakaruose (Č. Liutikas), Amerikos Lietuvių Bendruomenė (J. Valaitis), Raketų amžiaus menas (A. Vilčinskas), Dail. Adomą Galdiką prisiminus (Dail. B. Gedvilienė), Lietuva, Latvija ir Estija D. Britanijos užsienio reikalų ministerijos dokumentuose (D. B-čius), Juozo Gutausko netekus (J. Vilčinskas), Mažieji žmonės (Ed. Cinzo novelė) ir kt.

Liudas Dovydėnas recenzuoja Dvidešimt vieną Veroniką, K. Abr. Atsitiktinio kareivio užrašus ir V. Požėlos atsiminimus, paminėtos S. Michelsono, J. Glemžos sukaktys ik kt.

Jau vien antraštės rodo, kiek įvairiausių ir kiekvienam įdomių klausimų paliečiama šiame numery.

To numerio kaina $2.00. Jį galite gauti Keleivio administracijoje.

MINTIES redakcijos adresas: I Ladbroke Gardens, London W II 2PU, England.

Administracijos adresas: Mr. Mykolas Pranevičius, 3719 W. 68th Place, Chicago, Ill. 60629.

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Lietuviai Olimpiadoj

Lietuviai sportininkai yra dalyvavę nevienoj Olimpiadoj, yra ten laimėję ir aukso medalių.

Ypač sėkminga lietuviam buvo 19-ji olimpiada priek ketverius metus Mexico City. Joje dalyvavo 10 lietuvių. Irkluotojai ir krepšininkas Modestas Paulauskas laimėjo bronzos medalius, boksininkas Jonas Čepulis ir penkiakovininkas Stasys Šaparnis gavo sidabro medalius, o boksininkas Danas Pozniakas iš Meksikos sugrįžo su aukso medaliu — jis tapo ir pirmuoju Sovietų Sąjungos olimpiniu čempionu.

Septyni lietuviai dalyvavo ir ką tik pasibaigusioje 20-je Olimpiadoje Miunchene: Romualdas Bitė, Vladas Česiūnas, Modestas Paulauskas, Rimas Plungė, Kęstutis Šapka, Nijolė Sabaitė ir Birutė Užkuraitytė. Žinoma, jie dalyvavo kaip Sovietų Sąjungos sportininkai.

Nijolė Sabaitė, raseiniškė, Vilniaus pedagoginio instituto asistentė, 800 metrų bėgime laimėjo sidabro medalį.

Romualdą Bitę 3,000 metrų finaliniame bėgime pralenkė 6 bėgikai.

Liaudies priešas--Stalinas

1879 m. gruodžio 21 d. — 1953 m. kovo 5 d.

(Tęsinys)

Nuo pat revoliucijos pradžios žmonės buvo kurstomi vieni prieš kitus, raginami neapkęsti revoliucijos vardan (fašistinės, bolševikinės, nacių), žudyti, naikinti ir plėšti, palaikant nuolatiniame karštligiškame, histeriškame hipnoze, kuris ieškojo sau aukų viduje ir užsieniuose, todėl nenuostabu, kad vieną dieną ta pykčio srovė išsiliejo prieš pačius jų apaštalus. Moderniškos technikos ir propagandos priemonėmis kiekvieną minią galima paversti žiauriausių žudikų kolekcija, į masinius nusikaltėlius bet kurioje diktatūroje ir prieš betkuriuos asmenis. Likimo ironija, kad bolševikų revoliuciniai šūkiai tiko jų buvusiems vadams giljotinuoti...

Senojoj Rusijoj valdininkais, kaip rašo savo atsiminimuose Kotryna II, parinkdavo ilgakaklius, nes jie geriau tikdavo kartuvėms, o Stalino laikais aukšti ponai turėjo būti pasiruošę bet kada prisiminti jiems primetamas kaltes ir šūvį į pakaušį, nes sistema negalėjo būti kalta dėl nepriteklių ar kitų negerovių, o tik pikti liaudies priešai, šnipai, kenkėjai ir niekšai. Tipiškas tokio aiškinimo pavyzdys yra Piatakovo pareiškimas po to, kai jis buvo 1927 m. išmestas iš partijos:

"Svarbiausias šitos partijos požymis yra tas, kad ji nesuvaržyta jokių įstatymų ir kad jos galybė yra taip išplėsta, jog nieko nėra negalima... Tikras bolševikas savo asmeniškumą suliejo su kolektyvu, su partija iki to, kad gali lengvai atsižadėti savo asmeniškos nuomonės ar įsitikinimo ir gali nuoširdžiai sutikti su partija".

Tur būt, todėl jis ir atsisakė prašyti pasigailėjimo, Stalino nusmerktas mirti, kaip tas Lysenkos medis miške, kuris, esą, pats žino, kada jam atėjo laikas mirti...

Palaiminti tie, kurie, kaip Eiche, 1940 m. vasario 2 d. nuteistas mirti, galėjo kartoti: "Aš mirsiu tikėdamas į teisingą partijos politiką, kaip tikėjau visą gyvenimą", tarsi jų mirtis pasitarnautų žmonijos išganymui, bedieviškai religijai. Bet juk tai skamba seniai girdėtu Romos gladiatorių šūkiu: "Cezari, mirštantieji tave sveikina!".

Tokį reiškinį kiti vadina mistiniu macochizmu, bet iš tikrųjų tai beprotiškas kliedėjimas iki pat mirties bedugnės.

Masėms, aišku, patiko toks Stalino suruoštas cirkas, kai gyvų žmonių aukos metamos ant diktatūros besočio aukuro, nes minia šiandien gali šaukti valio savo herojams, o rytoj ta pati minia tuos pačius herojus gali linksmai nukryžiuoti. Panašius reiškinius aprašo Maksimas Gorkis "Nereikalingo žmogaus gyvenimas" knygoje, kur niekas iš žiūrovų neužstojo stikliaus Kuzino, nes visi "džiaugėsi, būdami žiaurūs", niekas nepasitikėjo kaimynais, kiekvienas melavo ir vertė meluoti kitus. Bet juk tai gyvas paveikslas iš Stalino laikų Rusijos, nors rašytas caro laikais. Žmoniškesnis Solženicino aprašytas Jefremas Padujevas, kuris reikalavo kitiems mirties bausmės ne iš malonumo, bet iš prievartos, atlikdamas primestą lūpų tarnybą...

Šnipai, skundikai buvo Stalino valdininkų priversti kooperuoti, nes žinojo, kas atsitiko tiems, kurie nesutiko kooperuoti. Kasti duobę kitam vertė noras išlikti gyvam. Taip pat net menkiausi, ir juo menkesni, tuo labiau, provincijos valdininkėliai stengėsi pamėgdžioti diktatorių Staliną, niekindami kitus ir demonstruodami savo jėgą. Paaugliai mokyklų vaikai šventai tikėjo, kad didžiausias jų gyvenimo tikslas yra tapti tokiais pat kaip Stalinas, Dzeržinskis, Beria ar jiems panašūs, o tokių vaikų tėvai patardavo savo geriems pažįstamiems saugotis jų pokalbių metu, kaip patarė Boriso Pasternako žmona savo draugams.

Anot Trockio, tiesiog nepadoru Staliną lyginti su Musoliniu ar Hitleriu, nes jie turėjo savo sukurtą ideologiją, mokėjo sukelti mases jų sąjūdžiams, buvo neblogi kalbėtojai, o Stalinas buvo tipiškas bolševizmo aparačikų mašinos sukurtas diktatorius, su propagandos primestais gabumais. Daug triukšmo kelta dėl stalinizmo, prikalbėta apie socializmą atskiram krašte, dešinę ar kairią opoziciją ar panašiais klausimais, tenorint užmaskuoti tik pliką asmeninę diktatūrą, nes klausimas buvo visiškai paprastas: už ar prieš Staliną?

Taigi, klysta tie, kurie kalba apie apaštalus, arba kad Stalinas buvo komunizmo fanatikas, linkęs sunaikinti devynis dešimtadalius, kad galėtų išganyti vieną dešimtadalį, arba kad jis buvo despotizmo, biurokratijos ir pataikavimo vergas, — ne, jis tebuvo neribotas savimeilis, kuris visiškai tikėjo savo paties tvirtinimui: "Aš nesutikau sau lygaus!" Todėl jis norėjo bet kuria kaina išsaugoti tą vienintelį nepalyginamą asmenį pasauly: save patį...

Jo veiksmus teisino tas vienas vienintelis tikslas, nes pagal Staliną: "Praeityje visi režimai žlugo, kurie buvo nepakankamai griežti ir kur valdančios klasės nebuvo ryžtingos". Tuomet suprasime, kodėl, anot Džilo:

"Kiekvienas nusikaltimas buvo galimas Stalinui, nes nebuvo nė vieno, kurio jis nebūtų įvykdęs. Nežiūrint kuriuo mastu mes matuosime, kiekvienu atveju tikėkime visiems laikams: jis turės garbę būti didžiausias istorijoje nusikaltėlis".

Iš žinomų istorinių teroro sąskaitų išeina įdomus palyginimas, kas ir kiek nužudė: Romos imperatorius Cornelius Sula pagal savo garsų sąrašą — apie 2,000, Rusijos caras Ivanas IV-sis (Žiaurusis) — apie 10,000, vyriausias inkvizitorius Tomas de Torquemada — apie 10,000, prancūzų jakobinai — apie 17,000, Tiberius, Neronas, Caligula kartu — apie 30,000, Hitleris — apie 10 milionų ir Stalinas — nemažiau kaip 30 milionų žmonių.

Praryti valstybes

Kaip matėme, Stalinas buvo labai aktyvus užimant Gruziją. Jis dalyvavo bandyme užimti Lenkijai. Jis rašė diplomatų nepastebėtus straipsnius prieš Sovietų Sąjungos kaimyninių valstybių nepriklausomybes, prieštaraudamas Leninui. Net 1934 m., prisidengęs psiaudonimu, Stalinas parašė straipsnį, kuriame kritikavo Markso straipsnį "Rusijos užsienio politika" ir Friedricho Engelso straipsnį "Rusijos pavojus Europai". Jam nedavė ramybės Hitlerio pasisekimai, ir jo asmeninė garbė reikalavo panašių laimėjimų, nors jis, propagandos sumetimais, ir tvirtino, kad "Ni odnoi piadi čužoi zemli ne chotim" — nenorime nė pėdos svetimos žemės. Panaši buvo ir jo kalba 1939 m. kovo 10 d.

Išvalytai kariuomenei reikėjo sustiprinti dvasią. 1939 m. sausio 3 d. kariuomenėje įvedama nauja priesaika "ginti tėvynę", vėliau įvesti seni titulai, prievolė atiduoti pagarbą viršininkams, ir drausmei pagriežtinti leista kareivius bausti mirties bausme. Praretėjusias viršūnes papildo 953 naujai pakelti generolai ir šimtas naujų admirolų.

Stalino susitarimui su Hitleriu aiškiai suprasti reikia atsiminti, jog Vokietija keturis kartus siūlė Lenkijai susitarti dėl bendro žygio prieš Sovietų Rusiją: 1935 m. vasario 10 d. per Goeringą, 1937 m. vasario 16 d. per Goeringą antrą kartą, 1938 m. rugsėjo 19 d. per Ribbentropą ir paskutinį kartą 1939 m. kovo 21 d. vėl per Ribbentropą. Stalinas žinojo apie tuos pasiūlymus, ir, nors lenkai atsisakė, jis negalėjo suprasti jų elgesio ir nepasitikėjo, kad jie, sprendžiant pagal save, nepakeis savo nuomonės ir nepasinaudos auksine proga.

Faktiškai Hitleris tiktai iškniso iš archyvų seną Stalino planą, kuris 1925 m. per Čičeriną buvo pasiūlytas Gustavui Stresemanui: pasidalinkime Lenkiją. Bet Stresemanas nesutiko.

Hitlerio-Stalino 1939 m. rugpiūčio 23 d. susitarimas yra jau daug kartų aprašytas, todėl jo čia nekartosiu, bet reikia pažymėti, kad jis buvo paremtas, anot Chruščiova, "kas ką apgaus" principu. Stalinas buvo tikras, kad jis apgavo Hitlerį, todėl buvo gana dosnus svetimų valstybių teritorijomis dalinantis, ir negailėjo žaliavų Hitlerio karo mašinai. Jis net painformavo Hitlerį apie Vakarų valstybių karo planus.

Įdomi smulkmena. Susitarimą pasirašius, Stalinas nuo pypkės parudavusiu pirštu bakstelėjo žemėlapyje į Bieloviežo miškų rezervatus ir pastebėjo, kad ten Vokietijos vyriausybės vyrai gali bet kada atvažiuoti medžioti. Kaip rašo Albertas Speer knygoje "Trečiasis Reichas", Ribbentropas buvo tikras, kad tai buvusi asmeniška dovana jam, bet Goeringas buvo daugiau negu tikras, jog tai dovana Trečiajam Reichui ir asmeniškai jam, kaip Vokietijos medžiotojų draugijos pirmininkui. Kaip kvaila ir koktu!..

(Bus daugiau)

LABAI ĮDOMŪS ATSIMINIMAI

MYKOLO KRUPAVIČIAUS ATSIMINIMAI, 364 psl., kaina $10.00.

GANA TO JUNGO, Kipro Bielinio atsiminimai, 492 psl., kaina $5.00.

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI, Vlado Požėlos, 335 psl., kieti viršeliai, kaina — $4.00.

MES VALDYSIM PASAULĮ, parašė L. Dovydėnas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina $4.00.

WE WILL CONQUER THE WORLD by Liudas Dovydėnas, 217 psl., kaina $5.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina $2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina $2.00

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina....$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapiai, kaina $2.00

PASKUTINIS POSĖDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina $4.00

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina $2.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapačinskas, 273 pusl. kaina $3

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais ..... $3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais $3.75, minkštais $2.50.

Viktoras Biržiška, DĖL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais—$3.75.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina .....$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus II tomas, 336 psl. kaina $5

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS, Juozo Strolios įdomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl. kaina $2.00

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių kaina $5

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina $7.00.

RAŠTAI — STRAIPSNIAI ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina $3.00

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Nėri), Petronėlės Orintaitės, 234 psl. Kaina $3.00.

GYVENIMO VINGIAIS dr. P. Kalvaitytės-Karvelienės, 360 psl., kaina ..$3.50

DANGUS DEBESYSE,— 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė **Juozas Švaistas,** 325 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.75.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žuko, 476 psl., kaina $5

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, Petronėlės Liūdžiuvienės, 88 psl., kaina .....$1.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina $1.50.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina $2

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina $3.75.

N A U D O K I T Ė S P R O G A

S K R I S K I T E P A P I G I N T A K A I N A

Į L I E T U V Ą

RUDENĮ IR ŽIEMĄ!

W a l t e r R a s k - R a š č i a u s k o vadovaujamas **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU** šiais metais yra suorganizavęs daug grupinių kelionių į LIETUVĄ.

Jis pirmasis pradėjo organizuoti ekskursijas, tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo kelionės tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Dar yra kelios vietos sekančiose ekskursijose:

CHICAGO—NEW YORK SPALIO 2 d. —15 DIENŲ KELIONĖ.
Iš New Yorko $660.00 plus taksai, iš Chicagos $760.00 plus taksai
1 1 d i e n ų L i e t u v o j e

PRALEISKITE KALĖDAS IR NAUJUS METUS LIETUVOJE!

CHICAGO-NEW YORK GRUODŽIO 21 d.—14 DIENŲ KELIONĖ
Iš New Yorko $660.00 plus taksai, iš Chicagos $760.00 plus taksai
1 1 d i e n ų L i e t u v o j e.

(Total tour prices are subject to airlines agreement and government aproval)

Informacijų kreipkitės į

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

Jei planuojate bet kur keliauti — kreipkitės į mus. Mes paruošiam kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus Parūpiname lėktuvų bilietus ir reikalingas vizas.

ROMANAI

Pranas Naujokaitis, PASISĖJAU ŽALIĄ RŪTĄ, 232 psl., kaina $4.00.

Jurgis Gliauda, BRĖKŠMĖS NAŠTA, 384 psl., kaina $6.00.

Vacys Kavaliūnas, AIDAI IR ŠEŠĖLIAI, premijuotas romanas, 234 psl., kaina $5.

Birutė Kemėžaitė, SUDIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina $4.50.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina $5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — $6.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpius, 227 psl., kaina $5.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina $3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNŪS, II tomas, 428 psl., kaina $4.00.

Jurgis Gliauda, LIEPSNOS IR APMAUDO ĄSOČIAI, premijuotas romanas, 304 pusl., kaina $4.00.

Birutė Pūkelevičiūtė, — RUGSĖJO ŠEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina $5.00.

Kazys Plačenis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina $2.00 II tomas 160 ps., kaina $2.00

Anatolijus Kairys, IŠTIKIMOJI ŽOLĖ, 254 psl. romanas, kaina $5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais $3.15, kietais viršeliais $3.75,

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais $3.00, kietais $3.50

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliauda, 406 psl., kaina $5.00.

Juozas Švaistas: ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina $2.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina $2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIsI MEDŽIAI, 117 psl. kaina $ 1,50.

Vytautas Volertas, UPĖ TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina $3.50.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina $3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina $2.50

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ, romanas, 365 psl., kaina $5.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliaudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina $4.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.75.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, kaina $4.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA STASYS MICHELSONAS

— Tai ką, tėve, ar tęsime ir toliau kalbą apie pirmąsias Amerikos dienas?

— Jes, Maiki, praeitą kartą tu man sakei, kad, kai tik Kolumbas šį kraštą atrado, ispanai raidavei pradėjo statyti čia kaimus ir miestus, ale nepasakei, kad pirmieji lietuviai čia taip pat nesnaudė. Raidāvei pradėjo statyti Aušros miestą, kuris vėliau buvo pavadintas Naujorku. Nu, tai išvirozyk man, kodėl to miesto vardas buvo pakeistas? Tik sakyk teisybę.

— Teisybė yra tokia, tėve, kad Aušros miesto niekas Amerikoje nestatė ir tokio vietovardžio čia niekad nebuvo.

— Ale knygos rašo, kad buvo.

— Knygose rašoma, kad buvo kažkokio juokdario sugalvota tokia pasaka, bet iš tikrųjų tokio miesto nebuvo. Kai pirmieji olandai pradėjo statyti dabartinį New Yorką, jie pavadino jį Naujuoju Amsterdamu, o ne Aušra. Ir lietuvių tuo metu Amerikoje dar nebuvo.

— Ale pasakyk, ką jie čia valgė, tie olandai, kai pradėjo statyti miestą? Juk restoranų pas indijonus nebuvo.

— Aš tada čia nebuvau, tėve, ir ką jie valgė, nemačiau; tačiau spėju, kad pradžiai maisto jie atsigabeno su savim; o vėliau galėjo šį tą sumedžioti; galėjo ir pažuvauti. Dar vėliau, kai pradėjo kurtis kolonijos, buvo sutvarkytas susisiekimas su tėvyne. Pavyzdžiui, statant Naująjį Amsterdamą, iš Olandijos ateidavo po du ir po tris laivus per metus. Su trečia kelione atvažiavo 200 žmonių. Kolonijos reikalais tuojau pradėjo rūpintis pati valstybė. Buvo sudaryta kolonijoms valdžia ir pastatytas vicekaralius, kuris valdė paties karaliaus vardu. Bežiūrint pradėjo atvažiuoti pulkai misionierių ir tuoj ėmė organizuoti misijų centrus. Pradėjo mokyti indėnus ispanų kalbos ir versti juos į katalikus, nes Ispanija fanatiškai katalikiška šalis. Į kolonijas Ispanija žiūrėjo pirmiausia kaip į pasipelnymo šaltinius. Ir ji labai pralobo, labai sustiprėjo, pasidarė galinga imperija. Ir jos kultūros pėdsakai pietinėj ir centrinėj Amerikoj tebėra dar žymūs ir dabar, nors jos galybė jau pusėtinai nusmuko.

— O kodėl ji nusmuko?

— Jos nusmukimas prasidėjo nuo to laiko, kai 1588 metais Anglijos laivynas sunaikino jos armadą jūrose. Bet tai tik viena priežastis. Kita nusmukimo priežastis buvo ta, kad jos kolonijose pietų Amerikoje pradėjo kilti revoliucijos, ir viena po kitos atsimetė nuo Ispanijos karaliaus jungo. Jis laikėsi dar kaikurių salų Pacifico vandenyne, bet įsivėlė į kara su Amerika ir prarado viską.

— Argi Ispanija kariavo su Amerika?

— Kariavo, tėve.

— Bet aš to negirdėjau.

— Tai buvo 1898 metais tėve.

— Paaiškink daugiau.

— To karo priežastis buvo nelabai apčiuopiama. Ispanija tada valdė Kubos salą ir taip nežmoniškai jos gyventojus išnaudojo, kad tie buvo jau kelis kartus sukilę, ir Amerikoje buvo jau čiama, kad Kuboj gali kilti tikra revoliucija.

— Ar Amerika tos revoliucijos bijojo?

— Kaikas gal ir bijojo.

— Kodėl?

— Amerikos piniguočiai, tėve, buvo sudėję milionus dolerių į Kubos cukraus, tabako ir bananų pramonę. Jiems, žinoma, revoliucija galėtų pridaryti daug nuostolių. O Amerikos visuomenei buvo gaila Kubos vargšų, kuriuos Ispanijos valdžia taip spaudė ir išnaudojo. Pradėta reikalauti tiems vargšams palengvinimų, reformų. Pasiremdamas šitais faktais, Amerikos prezidentas McKinley pareikalavo, kad Ispanijos karalius atsisakytų nuo Kubos valdžios, ir pareikalavo atsakymo, ir tuo pačiu laiku nusiuntė į Havanos uostą šarvuotą karo laivą "Maine". Ispanijos valdžia suprato, kad Amerika jau žengia į karą, ir nakties metu tą laivą susprogdino. Tas baisiai sukrėtė Jungtinių Valstijų visuomenę. Karas dar nebuvo paskelbtas, bet, kai "Maine" išlėkė į orą, kongresas paskelbė karą formaliai. Pirmutiniai karo veiksmai vyko jūrose. Prezidentas McKinley paskelbė Kubos blokadą. Pašauktas nuo Key West laivynas tuoj uždarė visus jos uostus. Pacifico eskadra, kuri jau buvo susirinkusi Hong Konge ir laukė tik signalo, tuoj pribuvo prie Filipinų, kur stovėjo ispanų armada. Prasidėjo kova. Ispanų laivynas bematant buvo sudaužytas ir paleistas jūros dugnan, o amerikiečių laivyne nežuvo nei vienas jūrininkas. Antras ispanų laivynas buvo sunaikintas ties Santiago. Tada pradėta ruoštis sauszemio batalijai.

— Kokio sauszemio?

— Iš vandenyno iškilusios salos yra sauszemio dalis, tėve. Ispanija turėjo keletą tokių salų Pacifico vandenyne, pavyzdžiui: Kuba, Puerto Riko, Filipinai, Guamas. Pulkininkui T. Rooseveltui ir kitiems vadovaujant, pirmiausia Amerikos jėgos užėmė Puerto Riką ir netrukus buvo užimta Guamo sala. Po to amerikiečių kariuomenė buvo iškelta Filipinuose, kur ispanų laivynas jau buvo sudaužytas anksčiau. Tuoj buvo paimtas vyriausias tų salų miestas Manilla. Amerika neteko iš viso apie 2000 vyrų, kurių dauguma mirė nuo ligų. Ispanija pradėjo prašyti paliaubų. Amerika sutiko karą nutraukti, ir 1898 metų gruodžio 10 dieną Paryžiuje buvo pasirašyta taikos sutartis. Ispanija buvo priversta užleisti Amerikai Kubą, Puerto Riką, Guamą ir Filipinų salas. Bet vėliau už Filipinus Amerika primokėjo Ispanijai 20 milionų dolerių. Tuo būdu Ispanija neteko paskutinės savo žemės "naujajame pasaulyje", o Amerika atsistojo pirmoj vietoj, kaip pasaulio policininkas.

— Maiki, tu kelis kartus minėjai žodį "ispanų armada". Pasakyk, ką armada reiškia.

— Ispanų kalboje tas reiškia ginkluotą jėgą, tėve. Taip buvo pavadintas Ispanijos karo laivynas, kurį Ispanijos karalius Pilypas II 1588 metais buvo nusiuntęs Anglijos užimti. Invazijai buvo sudaryta apie 300 karo laivų ir 20,000 kareivių. Bet anglai tą armadą taip pasveikino, kad vieni jų nuėjo dugnan, kiti buvo sužaloti ir anglų paimti, o likusieji leidosi bėgti. Ir iš 300 laivų pabėgo ir pasiekė Ispaniją vos tik 53. Nors armada pasirodė nekokia jėga, vis dėl to ispanai ir šiandien vadina savo karo laivus tokiu didingu vardu.

— Nu, tai čia graži istorija, Maiki. Ar daugiau jos nėra?

— Apie Ispanijos praeitį galima daug kas pasakyti, tėve, bet tai jau nesiriša su jos politika Amerikoje. Bet toliau seka Portugalijos kolonializmas: apie jį galėsime pakalbėti kitąkart.

— Olrait, Maik, aš tavęs lauksiu.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Po $10: P. Bukis, Miami, Fla., A. Alekna, Miami, Fla.

K. Everinas, Dorchester, Mass., — $7.

A. Plavičius, Cleveland, Ohio, — $6.

A. Andriušienė, Easton, Pa., — $4.

Po $3: J. Valys, A. Noreika, J. Gaška, — visi iš Miami, Fla., A. Šimkus, Hawthorne, N.J., J. Grigaliūnas, Lawrence, Mass., K. Peckis, Baltimore, Md., Ch. Jurech, Chicago, Ill., S. Juškus, Chicago, Ill., K. Milasevičius, Hamilton, Ont., J. Gricius, Glendale, N.Y., P. Jauniškis, Winnipeg, Man., P. Palgrimas, St. Catharines, Ont.

Po $2: J. A. Petkūnas, Brockton, Mass., P. Teleiša, Ozone Park, N.Y.

J. Kvietkus, St. Petersburg, Fla., — $1.50.

Po $1: W. Tranavich, Hawaii, A. Songaila, Harrison, N.J., S. Steckis, Bellmore, N. Y., J. Adomėnas, Montreal, Que., A. Zazas, Lake Worth, Fla., W. Vasiliauskas, Vokietija, ir A. Švagždys, Brighton, Mass.

M. Žerolis, Dorchester, Mass., — 50 centų.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Keleivio administracija

KĄ MES ŽINOME APIE LAIKRAŠČIUS?

Nors laikraščius beveik visi kasdien skaitome, bet tik retas kas pasidomi, kada jie atsirado, kur ir kiek jų yra ir t.t.

Yra manoma, kad seniausias iki šiol einantis laikraštis — tai Švedijoje leidžiamas žurnalas "Post och Inrikes Tidningar", kuris buvo įsteigtas 1644 m. Jį leidžia Švedų Karališkoji akademija.

Turimos statistikos žinios rodo, kad 1966 m. kasdien pasaulje pasklisdavo 320 milionų laikraščių egzempliorių.

JAV-se 1968 m. sausio 1 dieną išeidavo 1,749 anglų kalba dienraščiai, iš viso 61.397,000 egzempliorių. Gi 1910 m. čia išeidavo net 2,202 laikraščiai. Taigi jų skaičius vėliau gerokai sumažėjo dėl ekonominių ir kitokių priežasčių.

Didžiausias laikraščio numeris buvo išleistas "New York Times" 1965 m. spalio 17 dieną. Jis susidėjo iš 15 dalių, buvo 946 puslapių, svėrė 7 svarus ir 14 uncijų ir tada kainavo tik 30 centų.

Didžiausio formato laikraštis buvo išleistas 1895 m. New Yorke Liepos Ketvirtosios šventės proga. Tai buvo "The Constellation" 51 x 35 colių ploto.

Kaikurie didieji laikraščiai yra ir milžiniško tiražo. Pavyzdžiui, japonų "Ashashi Shimbun," rusų "Izvestija" ir "Pravda" pasiekia daugiau nei po 9 milionus kopijų. Nuo jų neatsilieka ir "New York Times" bei kiti Amerikos dienraščiai.

Palyginus su šiais skaičiais, mūsų lietuviškoji periodinė spauda tėra tiktai maža vargšelė. Žinoma, čia mums ir nereikia milioninių tiražų, bet mūsiškiai skaitytojai ir keliolikos tūkstančių nepajėgia išlaikyti, nors ir giriamės, kad užsienyje esama daugiau nei miliono lietuvių.

SPECIALIAI DOVANOS ŠVENTĖMS Į LIETUVĄ

GAVĖJAS NIEKO NEPRIMOKA

—NETIKRI KAILIAI— KAINA TIK .. $108.00

Užsakykite šituos prabangius ir šiltus pasakiškos vertės kailinius. Pasirinkite nuo minko (vienos spalvos ir dryžuotų), plačiauodegių karakulių ir avikailių

10 SKARELIŲ .. $54.90

5 vilnonės, didelių ar mažų gėlių ar turkiškų raštų, visokių spalvų, ir 5 šilkinės, visokių spalvų.

ORO PAŠTU .. $63.40

5 DIDELĖS VILNONĖS SKAROS $96.00

54x54 colių su kutais, gražiais gėlių raštais

ORO PAŠTU .. $113.00

SPEC. KOMBINACIJA $169.00

GERIAUSIOS MEDŽIAGOS

VERTINGA DOVANA

3 jardai medžiagos vyrų žieminiam paltui, 100% vilnos, tiek pat tos medžiagos moterų paltui, 3½ jardo medžiagos vyrų eilutei, 100% vilnos, 3 jardai tokios pat medžiagos moterų suknelei, 2 paklodės (dvigubai lovai), 2 pagalvių užvalkalai, 6 turkiški rankšluosčiai

DELIKATESAI...$63.00

1 sv. degintos kavos, 1 sv. šokol. saldainių, 2¼ sv. raf. cukraus, 2¼ sv. ryžių, 2¼ sv. rūkyto bekono, 1 sv. sviesto, 1 sv. sūrio, 1 sv. maišytų vaisių, 2 sv. vengriškos salami, 1 sv. mišrios uogienės, 1 sv. makaronų, ½ sv. fygų, ½ sv. sviest. pyragaičių, ½ sv. biskvitų.

DAUG KITOKIŲ VERTINGŲ DOVANŲ

Prašykite veltui iliustruoto katalogo!

UŽSAKLKITE TUOJAU

UŽSAKYKIT TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

LABAI SVARBU DĖVĖTI DRABUŽIAI

Prašykite specialaus biuletenio!

Mes turime šito biznio 23 metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų užsakytojų.

JAU SPAUSDINAMAS

"KELEIVIO" 1973 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik $1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1973 metų kalendorius. Nesivėlinkite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Jaunystės atsiminimai

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžymaus advokato, Seimo nario, ministro Vlado Požėlos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina $4.00. Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešių karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo draudžiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža teturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tardymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už $10.00.

KELEIVIO prenumerata--gera dovana

MOTERŲ SKYRIUS

VYTAUTĖ ŽILINSKAITĖ

Apie senbernius

Anksčiau ar senbernis, ar senmergė — buvo vis tiek pat. Nepanorėjo ar negalėjo žmogus susikurti šeimos — na ir gyvuok sau vienas į sveikatą.

Bet dabar tarp senmergės ir senbernio atsirado esminių skirtumų.

Senmergės vardas košte iškošiamas pro dantis: žuvęs reikalas, gyvas balastas, et!

O senbernio vardas tariamas su neslepiama pagarba ir pasigėrėjimu. Kas nežino, kad šiam vyrui užtektų pajudinti mažytį pirštelį — ir suskristų visas pulkas trokštančių žengti su juo koja kojon bendru gyvenimo keliu. Senbernis, net ir sulaukęs 80 metų, tebeturi paklausą, — visada atsiras, kas jį papenės dietine varške ir po atšalusiais padais pakiš karštą pūslę.

Todėl senberniai puikiai jaučia savo augančią vertę, ir tai pripildo jų vienišas širdis tauraus išdidumo. Bet ši kylanti paklausa, deja, turi ir atvirkščią medalio pusę. Tuo metu, kai senmergės mėgaujasi palaiminga, netrikdoma ramybe, senberniai tolydžio jaučiasi lyg širšių apspisti. Kur tik jie būtų ir ką tik veiktų, jiems be paliovos vaidenasi, kad jau jau juos tempia į Metrikacijos biurą— ar vidury dienos, įrėmę peilį į pilvą, ar vidury nakties, įvynioję į kilimą ir išmetę pro langą. Persekiojimo manija lydi kiekvieną senbernio žingsnį. Todėl su nevedusiu vyru, kuris jau persirito per Kristaus amžių, moteriai susikalbėti veik neįmanoma.

Pažinojau aš vieną tokį senbernį. Svečiuose mudu susodino greta, ir aš panorau įsikalbėti su šia iš pažiūros gana rimta ir mąstančia asmenybe. Kadangi jis manęs kalbinti nė nemanė (aš tai priskyriau drovumui), užšnekinau jį pati.

— Gardžiai sutaisyti valgiai, tiesa? — parodžiau į stalą.

— Aš ir pats moku pasigaminti, — purkštelėjo jis, pasitraukdamas su visa kėde atokiau ir įbesdamas į mane pilnas įtarimo akis.

— Gal įdėti torto gabalėlį su rože?

— Jokių rožių! — pridengė lėkštę delnais ir budriai pažvairavo: — Padovanokit kam nors kitam!

— O kavos ar įpilti?

— Visados apsitarnauju pats; pats išsiskalbiu, pats pasidžiaunu, pats išsišluoju, pats nugarą išsimuilinu, viską viską pats!

— Na ir puiku, — pagyriau, valgydama atstumtąją rožę. — O į koncertus, spektaklius taip pat vienas vaikštote?

Jis ėmė erzėti kaip ant parako statinės.

— Mm... Nei ryt, nei poryt neturėsiu laiko, sekmadienį lopysiuos kojines, pirmadienį siūsiuos inicialus nosinėje... Paskambinkis man po mėnesio, bet nesu tikras ar...

— Tiek to, — nuraminau jį, nes šventoji dvasia ėmė apšviesti mano protą. Nutariau nebeklausinėti, kad nepertempčiau ištampytų vargšelio nervų, o konstatuoti šį bei tą.

— Įdomi Selindžerio knyga. Rašo apie paauglį, kuris...

— Vargu, — skėstelėjo rankomis, — ar rasite mane namuose. Perduokite knygą Liutkevičiui, o šis atsiųs per Samuolį.

— Vienas eigulys rado miške aštuonis šimtus baravykų!

— Laikausi, — atšovė, — geležinės taisyklės: eiti į mišką tik su vyrais.

— Koks mielas šeimininkų vaikutis!

— Deja, — suplojo blakstienomis, — ir čia negaliu jums padėti. Kreipkitės į kitą.

Šito buvo jau per daug!

— Na, žinote! — įtūžus atsistojau. — Išeinu!

— Ė, ne, — gudriai nusišypsojo. — neišdegs: nelydėsiu. Viso gero.

(Vytautė Žilinskaitė yra talentinga ir šių dienų Lietuvoje išgarsėjusi feljetonistė. Čia spausdinamas feljetonas yra paimtas iš jos satyros ir humoro rinktinės "Karuselėje").

Atostogauju pas senelį... ant ežero kranto.

Henrikas Nagys

LOPŠINĖ

Niekados, niekados nesugrįši —
Miegok, užmik: jau naktis.
Vėjas dainuoja tau... Tu išblyškus,
tu kaip sapnas atrodai skaisčioj pilnaty.

Užmik... Tu ne man skirta... Tu verki?
Vėjas dainuoja tau, vėjas — ne ašą neverk...
Ak, užmerk, užmerk savo vaiko akis:
mano kraujas juodas, ir mano širdis
plaka vėjuos, kaip medis nakty — —
Tu ne man paskirta. Tu ne man...
Ak, užmerk, užmerk akis...

Šis tas iš Rytų

Patsai didžiausias mandagumas

Europoje tvirtai įsigalėjusi nuomonė, jog "mums reikia mokytis mandagumo iš Azijos gyventojų"

Tikrai, pabuvoję Japonijoje ketvirtį valandos, įsitikinsite, kad esate tarp nepaprastai mandagių žmonių. Jiems stačiai nėra kitos išeities. Žmonės, gyvenantys beviltiškai perpildytoje saloje, negali negerbti kitų asmeninio gyvenimo. Todėl mandagumas Japonijoje vaidina dvejopą vaidmenį: visų pirma, tai mandagumas, o antra, tai asmeninio gyvenimo pakaitalas. Pavyzdžiui, trūkstant vietos, Japonijoje tengiamasi apsieiti be telefono būdelių. Telefono aparatus kabina matomose vietose. Tuo būdu aptarinėjate savo šeimyninius nesklandumus ir intymius planus kelių šimtų žmonių akivaizdoje; tuo pat metu esate absoliučiai tikras, kad jūsų pokalbis visiems paslaptis.

Japonija — nusilenkimų šalis. Japonai nedirbtinai natūraliai lenkiasi vienas kitam — ne didesnė ir ne mažesnė kvailystė, negu spausti ranką arba bučiuoti į skruostą. Neilgai trukus ir pats nustebsite, pajutęs, kaip lengva nusilenkti.

Tačiau jūs, užsienietis, lankstysitės arba per žemai, arba nepakankamai giliai. Reikia gimti japonu, kad jaustumėte nusilenkimų hierarchiją: kokią pašnekovo padėtį atitinka tam tikras nugaros palenkimo kampas, koks turi būti minimalus periodiškumas ir t.t.

Budos atvaizdų daugiau, nei gyventojų

Tailando (Siamo) 35 mil. gyventojų valstybę nuo Vietnamo skiria Laosas. Beveik visi Tailando gyventojai (93.7%) yra Budos pasekėjai. Ten yra 18,416 šventyklų bei vienuolynų, o Budos atvaizdų skaičius net smarkiai prašoka gyventojų skaičių, nes ilgus amžius jo tapytojai ir skulptoriai nieko kito ir nekūre.

Budos atvaizdai sukurti iš visų įsivaizduojamų medžiagų, jų dydis — nuo miniatiūros iki 378 pėdų giganto Nakori Patome.. Šiaip jie mažai kuo skiriasi. 1300 metų dailininkai stropiai kopijavo originalą ir būtų apstulbę, jei kas juos būtų pagyręs už darbo savitumą.

Negalima Bankoke žengti nė dviejų žingsnių, kad nesutiktum nors dviejų vienuolių geltonomis togomis. Taip jaup riprasta, kad kiekvienas jaunuolis iš padorios šeimos privalo nors kiek pabūti vienuoliu. Tarp vienuolyno sienų jis apvalo savo mintis, mokosi susidrausminti ir išsižadėti savęs. Vienuoliai negali turėti turto — net geltona toga, ir ta vienuolyno.

Kiekvieną rytą galima pamatyti, kaip vienuoliai renka išmaldą maistui. "Skurdžius vienuolis" yra grynai europietiška sąvoka, ir Siamo vienuolių veiksmų faktiškai negalima pavadinti elgetavimu. Jie eina iš namo į namą, leisdami žmonėms parodyti gailestingumą ir padauginti savo galimybes įsigyti dangaus malonę, papildant vienuolyno krepšius ryžiais, virtais kiaušiniais, šviežiomis žuvimis ir kt. Vienuoliai nieko neprašo ir už nieką nedėkoja. Jie apskritai neprivalo ištarti nė žodžio. Manoma, kad jūs turite jiems dėkoti už tai, kad pabeldė į jūsų duris.

Dauguma jaunuolių pabūna vienuoliais du, tris, o kartais šešis mėnesius. Po to jie grįžta į pasaulietišką gyvenimą. Netgi ir karalius ištisas penkiolika dienų buvo vienuoliu.

Tailandas — monarchija. Karalius — kompozitorius, kuriantis lengvąją populiariąją muziką. Jo kūrinius dažnai groja orkestrai. Kitas karaliaus hobi — fotografavimas, ir jo darbai dažnai spausdinami spaudoje.

Tailando rūmų etiketas gana griežtas. Itin svarbų vaidmenį čia vaidina kojų ir galvos padėtis. Manoma, kad tarno galva jokiomis aplinkybėmis negali būti aukščiau už šeimininko galvą. Todėl niekieno galva neturi būti aukščiau už karališkąją. O jau mintis, kad kieno nors koja gali atsidurti aukščiau už karaliaus galvą, atrodo beveik šventvagiška. Matyt, dėl tos priežasties neseniai Bankoke nestatydavo gyvenamųjų pastatų, aukštesnių už suvereno rūmus. Šiandien tie apribojimai panaikinti, bet paties karaliaus akivaizdoje etiketo stropiai laikomasi. Pavyzdžiui, karaliaus pažai privalo šliaužioti grindimis.

Kad kvalifikuotai šliaužiotų, pažai turi būti tikri akrobatai. Įsivaizduokite — pagal veikiantį etiketą bent vienas pažo delnas turi paliesti grindis. Jeigu pridursime, kad tuo pačiu metu jis turi nešti didelį padėklą su trisdešimt dviem pripildytom taurėm, etiketo vykdymas tampa virtuozišku aktu.

Karališkojo kraujo princas, žavingas išpruseęs jaunuolis, sako: "Aš jau seniai uždraudžiau šitą praktiką savo namuose. Tiksliau, mėginau uždrausti. Daugelis mano tarnų gina savo teisę šliaužioti mano akivaizdoje."

"Švyt."

SKAMBĖKITE DAINOS

Tai neseniai išleista plokštelė, kurioje yra 16 Juozės Krištolaitytės - Daugėlienės įdainuotų St. Šimkaus, K. V. Banaičio, J. Gaubo, J. Tallat - Kelpšos, J. Indros, Mozarto, Schuberto, Rachmaninovo, Eckerto ir Donizetti kūrinių.

J. Daugėlienė, dabar gyvenanti Clevelande, dainavimą studijavo Kaune, Austrijoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Lietuvoje jos dainavimo kelias prasidėjo Kauno ir Vilniaus operose, tačiau daugiausia ji pasireiškė koncertuose, kur buvo mėgiama kaip naujai sušvitusi ir daug žadanti dainininkė. Ji nuolatos dainavo Kauno ir Vilniaus radijo programose, filharmonijos koncertuose.

Pasitraukusi į Vokietiją, ji daugybę kartų dalyvavo komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamos pastovios grupės koncertuose.

Atvykusi į JAV-bes, Juozė Daugėlienė yra dainavusi daugelyje koncertų, pradedant Bostonu ir baigiant Los Angeles ir Kanada. Ji taip pat dalyvavo televvizijos programose, dainavo su simfoniniu orkestru, Gildos ariją Rigoletto operoje, kurią statė Chicagos Lietuvių Opera.

Plokštelės kaina $5.00. Ji gaunama pas plokštelių platintojus.

Ar skaitytos?

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo **A. Vaičiulaitis** apie poeziją, **K. Keblys** apie romaną, **R.Šilbajoris** apie novelę, **S. Santvaras** apie dramaturgiją, **V. Kulbokas** apie kritiką, **J. Girnius** meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, **Č. Gricevi**sąrašą. Kaina $10.

Melagingas Mikasės laiškas, parašė Jurgis Jašinskas, 69 psl., kaina $1.50.

Brėkšmės našta, romanas, parašė Jurgis Gliauda, 384 psl., kaina $6.00.

Vaišvilkas, romanas, parašė Juozas Kralikauskas 234 psl., kaina $4.50.

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Januškio atsimikaro laikų Europoje, 127 nimai iš Antrojo pasaulinio psl., kaina $2.00.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė. 664 psl. gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais $10, minkštais — $8

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — $15.00.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina $10.00.

Didieji dabarties klausimai, parašė Antanas Maceina, 325 psl., kaina $6.00.

Elegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Ksaveras Kaunas, 52 psl., kaina $1.00.

Versmės ir verpetai, akimirkų - straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina $5.00.

Aišvydo pasakos, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina $3.00.

Septintoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 24 autoriai, 464 psl., kaina kietais viršeliais $5.00, minkštais — $4.50.

Milfordo gatvės elegijos, didelį susidomėjimą sukėlęs poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais viršeliais $2.55, kietais viršeliais — $3.75.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina $4.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina $7.00.

Kvartetas, 4 dramos, autorius Kostas Ostrauskas, 170 psl., kaina $5.00.

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina $3.

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaičiulaičio apysaka, 104 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.00.

Ką tik gavome

Mykolo Krupavičiaus atsiminimai, 364 psl., kaina — $10.00.

Amžinas lietuvis, romanas, parašė Vytautas Alantas, 412 psl., kaina minkštais viršeliais $4.50, kietais—$5.00.

Milžinų rungtynės, Mykolo Vaitkaus atsiminimų VIII tomas, 203 psl., kaina — minkštais viršeliais $3.00, kietais $3.50.

Gana to jungo, Kipro Bielinio atsiminimų III-sis tomas, 492 psl., kaina $5.00.

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požėla, 335 psl., įrišta, kaina $4.00.

We will conquer the world by Liudas Dovydėnas, 219 psl., kaina $5.00.

12 knygų už $2

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina $2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina $5.60, bet visos kartu parduodamos už $2.

Vietinės žinios

Kultūros klubas pradeda naujus metus

Kultūros klubas savo sezoną pradeda Yale Universiteto profesoriaus dr. J. Rimvydo Vaišnio paskaita "Švietimo problemos aukštosiose mokyklose"

Dr. J. R. Vaišnys greta Yale yra dėstęs ir kituose JAV universitetuose ir taip pat ką tik grįžęs iš ilgesnės išvykos į užsienį, kurios metu atliko tyrinėjimo darbus Max Planck institute Goettingene ir taip pat skaitė paskaitas Vilniaus universitete.

Klubo valdyba kviečia Bostono visuomenę gausiai dalyvauti.

Paskaita įvyksta rugsėjo 23 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. įprastinėj vietoj: Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave., Bostone.

Sandariečių susirinkimas

Pranešu Sandaros 7-sios kuopos nariams, kad po vasaros atostogų kuopos susirinkimas šaukiamas ateinantį sekmadienį, rugsėjo 17 d., 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos mažojoj salėj (už baro).

Visi nariai prašomi dalyvauti, nes yra įdomių žinių iš SLA seimo Miami, Fla., ir iš Chicagos.

Po susirinkimo bus vaišės.

Br. Bajerčius,
sekretorius

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 24 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos auditorijoje Tautos šventės minėjimas, kurį ruošia LB Bostono apylinkė.

* * *

Spalio 8 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečiojo aukšto salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens vakaras.

* * *

Gruodžio 10 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II aukšto salėje istoriko dr. Zenono Ivinskio minėjimas.

Tautos šventės minėjimas Bostone

Istorinės Lietuvos valdovo Vytauto Didžiojo karūnacijos diena, rugsėjo 8-sios šventė, bus minima rugsėjo 24 d., sekmadienį, 3:30 val. po pietų Lietuvių Piliečių d-jos III aukšto salėje, 386 W. Broadway, So. Bostone.

Programoje — kalbės dr. Kostas R. Jurgėla iš New Yorko. Bus pristatyta jo parašyta knyga "1862-4 metų sukilimas Lietuvoje". Be to, bus Hartfordo lietuvių mišraus choro, vadovaujamo Jurgio Petkaičio, koncertas.

Po programos—pasilinksminimas ir užkandžiai.

Lietuvių organizacijos minėjime dalyvauja su savo vėliavomis.

Bostono ir aplinkinių kolonijų lietuviai maloniai kviečiami gausiai minėjime dalyvauti, pagerbti įžymiausiąjį istorinės Lietuvos valstybės valdovą Vytautą Didįjį ir pasiklausyti pirmą kartą Bostone dainuojančio Hartfordo lietuvių mišraus choro.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba.

J. Kačinskas — profesorius

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas, dirbęs Berklee Muzikos kolegijoje, ten pat pakeltas į profesorius. Dabar jis toje kolegijoje pastoviai vadovaus dirigavimo skyriui ir dėstys kompoziciją.

Džiugu, kad šio krašto kultūriniame gyvenime talentingas lietuvis menininkas pasiekia nusipelnyto įvertinimo ir pasiekia aukštesnę pakopą.

Nuoširdžiai linkime gerbiamam kompozitoriui geriausios sėkmės.

Lankėsi A. Dovydaitis

Keleivio senas skaitytojas Antanas Dovydaitis Bostone svečiavosi pas savo gimines. Ta proga jis aplankė mūsų įstaigą ir nusipirko knygų ir išvyko į Clevelandą, kur nuolat gyvena.

Šventė pasisekė geriau, negu tikėtasi

JAV LB Bostono apygardos rėgsėjo 10 d. Maironio parke prie Worcesterio rengta Lietuvių diena publikos sutraukė tiek, kiek niekas nesitikėjo.

Jos programą atliko kompozitoriaus Juliaus Gaidelio vadovaujamas Broektono lietuvių parapijos choras, Bostono ir Worcesterio tautinių šokių sambūriai (vad. O. Ivaškienė ir L. Pauliukonytė) ir sportininkai. Lietuvių komandos varžėsi su latvių komandomis. Laimėjo lietuvių krepšininkai ir tinklininkai. Lietuvaitės tinklininkės pralaimėjo.

Šventė buvo pradėta apyg. pirm. Antano Škudzinsko žodžiu ir Lietuvos himnu. Juo ir užbaigta.

Šokiai tęsėsi iki 11 val. vakaro.

Santvarai grįžo iš Meksikos

Elena ir Stasys Santvarai praeitą šeštadienį grįžo iš Meksikos, kur jie praleido savaitę atostogų. Ilgiausia buvojo Acapulcos kurortiniame mieste prie Pacifico. Ta proga jie aplankė daug Meksikos kultūros paminklų ir kitų įžymybių ir parsivežė gausių įspūdžių.

Gailisi negalėjęs pasimatyti

Liepos mėnesio gale Bostone lankėsi Argentinos lietuvių veikėjas Juozas Šiušis. Į JAV jis buvo atvykęs dalyvauti Šokių šventėje Chicagoje, o po jos lankė savo gimines ir pažįstamus kituose miestuose. Užsuko ir į Bostoną savo dėdės Lietuvių Enciklopedijoje dirbančio Aleksandro Liieikio aplankyti.

J. Šiušis savo laiške rašo, norėjęs ir su Keleivio vadovybę pasimatyti, bet negalėjęs, nes tada ji atostogavo. Gaila ir mums, kad negalėjome savo bendradarbio iš tolimo krašto sutikti.

J. Šiušis aplankė ir Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo vedėją Petrą Viščinį. Jų pasikalbėjimą apie Argentinos lietuvius girdėjo ir radijo programos klausytojai.

Baikos tebėra ligoninėje

Eismo nelaimėje rugsėjo 4 d. sužeistieji Petronėlė ir Alfonsas Baikos tebeguli Weymouth ligoninėje, ir dar ilgokai reikės jiems ten pagulėti.

Diplomatas nesiruošia tam, ką nori pasakyti, bet ilgai ruošiasi tam, ką nori nutylėti. Talleyrand

* * *

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.

A † A

STEPONO P. JANELIŪNO

dvidešimt ketverių metų mirties

s u k a k t i s

Jau suėjo 24 metai, kai negailestingoji mirtis 1948 m. rugsėjo 14 d. atskyrė mūsų mylimą sūnų S t e p o n ą, tarnavusį Tėvynei JAV armijoje, iš mūsų tarpo.

Laikas bėga, bet mes jo užmiršti niekada negalime. Lai būna Jam amžina ramybė!

Pamaldos už velionio sielą bus atnašaujamos Švento Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone rugsėjo 14 dieną 7 val. 30 min. ryto.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti.

Nuliūdę: tėvas Steponas P. Janeliūnas ir

sesuo Elena su visa šeima

Ieško

Ieškoma Igno Juozėno, Jurgio sūnaus, gimusio 1915 m., anksčiau gyvenusio Cicero, Ill.

Ieško jo pusbrolis Jonas Zalagėnas, gyvenąs Lietuvoje.

Kas apie jį ką žino ar jis pats prašomi rašyti:

M. Verbickienė, 51 Story St., So. Boston, Mass. 02127.

(35)

ONE WEEK SPECIAL TOURS TO HELSINKI and LENINGRAD

"THE HERMITAGE"

Tour price including air fare

$478.00

3 days in Helsinki
4 days in Leningrad by train from Helsinki
Departure dates:

November 10, 24
December 8
January 5, 12, 19
February 2, 16
March 2, 23

Independent and group tours to Lithuania and other Baltic States

For information contact:
FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.
Tel. (617) 482-4952.

FINNAIR
pride of scandinavia

Žiemos ekskursija į Lietuvą

Kaina tik 619.00 dol.

Išvyksta iš Bostono ir New Yorko

1 9 7 2 m. g r u o d ž i o 2 1 d i e n ą

KĄ VEIKSITE LIETUVOJE ŽIEMĄ?

Praleisite Kalėdų šventes ir sutiksite Naujuosius 1973 Metus. Tuo laiku Lietuvoje veikia pilno sąstato opera, baletas, dramos teatras, vyksta koncertai..

Kas mėgsta gamtą — galima slidėmis ar rogutėmis pakeliauti po miškus, ir dar daug laiko lieka su savaisiais pabuvoti.

GRUPĖJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans--Atlantic Travel Service
393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. dienos.

Savininkė: Aldona Adomonienė

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street
Wollaston, Mass. 02170
Tel. 472-2086

Gulf
oil heat

Pilnas namų šildymo aptarnavimas
Alyva pristatoma be priminimo
šildymo įrengimas
Licenzuotas šildymo ekspertas
25 metus aptarnauja
Dorchesterį, South Bostoną, Pietų pajūrį

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUANIA, 187 psl., kaina $3.00. Knygą parašė Jokūbas J. Stukas. Ji tinka skaitantiem angliškai ir norintiem susipažinti su Lietuvos praeitimi ir dabartimi.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išeivijos laikraštis, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se $8.00

A d r e s a s :
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA *SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE*

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už $1.000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl apie 30.000 žodžių kaina $6

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27.000 žodžių, 511 psl., kaina — $5.00.

Lietuviškai angliškas žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30.000 žodžių, 586 psl., kaina $7.00.

PATARIAMA ĮSIGYTI

K. Barėno

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už $2.50 (sulankstomas) ir už $3.50 (sieninis).

Imkit ir skaitykit Kipro Bielinio knygą

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

Skaitykite šias knygas

Vincas Krėvė savo laiškuose, parašė Vincas Maciūnas, 49 psl., kaina $1.00.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Šidlauskas, įvadas dr P. Grigaičio, kaina $1.50.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, parašė Kostantinas Račkauskas, 178 psl., kaina $2.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė **Vytautas Kavolis,** 77 psl., kaina $2.

Rimai ir Nerimai, Vaižganto, 55 psl. kaina $2.00.

Lemtingos dienos, Jono Jaškausko apysaka, kaina $2.50.

Gedimino sapnas ir Neringa, eilėuotos pasakos ir legendos, parašė Jonas Valaitis, kaina $2.25.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Vietinės žinios

J. Kasmauskas apleidžia Bostoną

Šiomis dienomis iš Bostono į Floridą išsikelia Jonas Kasmauskas.

Jis, būdamas 18 metų jaunuolis, iš Šiaulių į Bostoną atvyko 1901 m. rugpiūčio mėnesį. Vadinasi, Bostone jis yra išgyvenęs 71 metus. Tiek ilgai čia gyvenančių lietuvių jau nedaug tesurasime.

Jonas Kasmauskas yra veiklos žmogus. Jis sugebėjo čia ne tik gerai įsikurti, o tam reikėjo daug pastangų, bet rado laiko ir visuomeniniam darbui. Jis reiškėsi įvairiose organizacijose, buvo vienas iš pirmaujančių lietuvių kolonijos narių. Po antrojo pasaulinio karo jis atsikvietė iš Vokietijos stovyklų visą būrį naujųjų išeivių, juos visokerioai rėmė, padėjo čia įsikurti, rėmė jų kultūrinę veiklą. Jis lemiamai padėjo įsigyti ir Tautinės S-gos namus So. Bostone, kurie ir dabar tarnauja lietuvių kultūriniam reikalui.

Taigi jo darbo vaisiais likusieji dar ilgai naudosis ir su dėkingumu minės jo asmenį.

Jonas Kasmauskas dabar apsigyvens pas savo dukterį Ormand Beach, Fla.

Mes linkime Jonui Kasmauskui gražiai įsikurti naujoje vietoje ir sveikam sulaukti 100 metų amžiaus sukakties. Jis yra gimęs 1883 m. gegužės 15 d., todėl ir ta sukaktis netaip jau tolima.

Į tas iškilmes Bostono lietuvių kolonija neabejotinai pasiųs ir savo atstovą, nes šis tautietis pagarbos tikrai yra nusipelnęs.

Naujas Kultūrinių subatvakarių sezonas

1972-1973 m. Kultūrinių subatvakarių sezonas prasidės š. m. rugsėjo 16 d. 7:30 val. vakaro A.L.T. Sąjungos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone.

Bostoniečių mėgiami ir kitų lietuvių kolonijų kopijuojami Kultūriniai subatvakariai įžengs į savo jau keturioliktąjį sezoną.

Pirmajame šio sezono subatvakaryje kalbės **inž. Kazys Daugėla** iš N.H. Paskaitos tema: "Fotografija Lietuvoj ir pas mus". Ji bus pajvairinama įdomiomis iliustracijomis.

Inžinierius K. Daugėla, kaip žinoma, yra vienas geriausių fotografijos meno atstovų išeivijoje, išvaręs gilią vagą toje srityje ir Lietuvoje.

Pagal nusistovėjusią tvarką Kultūriniai subatvakariai rengiami pastoviai kiekvieno mėnesio trečiąjį šeštadienį. Dėl tos griežtai laikomos datos Bostone yra išvengiama nesusipratimų ir susikryžiavimų su kitų organizacijų parengimais, nes visiems žinoma, kad kiekvienas trečias mėnesio šeštadienis jau yra užimtas.

Išgirstame nusiskundimų, kad mūsų jaunesnioji karta nepakankamai domisi lietuvių kultūriniu gyvenimu. Subatvakariai kaip tik yra ta vieta, kur tėvai turėtų kviesti savo jaunuosius vykti kartu, čia kultūriškai pabendrauti, susipažinti su aktualiais lietuviu visuomenės reikalais ir lietuvių tautos kultūrinėm vertybėm.

R. V.

Viso pasaulio šventė

Tarptautinis Institutas, įvairių organizacijų remiamas, spalio 25-29 d. Commonwealth Armory rengia "Viso pasaulio šventę." Tikimasi, kad ją aplankys apie 50,000 žmonių. Jos meninėj programoj dalyvaus ir Onos Ivaškienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris.

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1972

Alyva kūrenamos

šilto oro krosnys

Rytdienos įrengimas

Savybės:
Produktingumas
Grožis
Ekonomija

Namams šildyti geriausias pirkinys

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais..

10 metų garantija.

$395.

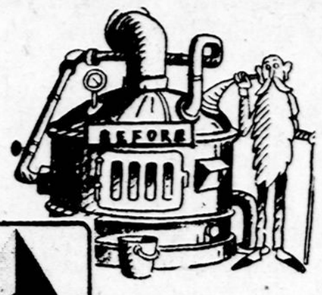

CITGO

CITGO CLIMATIC HEATING OILS

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena

FORTUNA FUEL Co.

Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną

Skambinti — Boston: 436-1204, So. Shore: 773-4949

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

TESTAMENTAI

Įsigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — $3.00.

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
ĮPĖDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštelę. Kaina $6.00.
Paštu nesiunčiame.

Laisvės Varpas
Lietuvių Radijo Valanda
Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tet. 798-3347
Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.
Taipogi tarpininkaujame pertam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
AND
TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.
Galima užsisakyti rublių certifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

℞ The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127
- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite
268-4662

South Boston Savings Bank
ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

DABAR

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5½%**

už visus kitus indėlius moka **5¼%**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuošimčiai — Pilnas draudimas
Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuošimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių.
Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.
Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service
DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atostogas Floridoje, sauletose salose kaip Havajuose, Karibuose, Bermudoj, aplankyt gimines Lietuvoj ar juos pasikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai patarnaus TRANS - ATLANTIC TRAVEL SERVICE. Čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skarytes, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių certifikatus, automobilius, motociklus šaldytuvus ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co
(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)
Darbo valandos: Kasdien 9— 5
šeštadieniais 8—12
393 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis